

Reformná atmosféra v SR stále pod bodom mrazu

Výsledky projektu HESO (Hodnotenie ekonomických a sociálnych opatrení) za 2. polrok 2007

Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy **INEKO** zverejňuje výsledky projektu **HESO - Hodnotenie ekonomických a sociálnych opatrení** za **druhý polrok 2007**. Projekt HESO vytvára platformu, kde sa ekonómovia, analytici, právnici, sociológovia, politológovia, odborní žurnalisti, podnikatelia, zástupcovia stavovských organizácií, akademickej obce a tretieho sektora pravidelne vyjadrujú ku kvalite a dôležitosti vybraných ekonomických a sociálnych opatrení zákonodarnej a výkonnej moci, ako aj k rozhodnutiam verejných inštitúcií v SR.

Projekt HESO podporili **AMROP HEVER Slovakia, s.r.o.**, **Investkredit Bank AG**, zastúpenie zahraničnej banky na Slovensku, **SLOVNAFT, a.s.**, **SOITRON, a.s.**

Členovia hodnotiacej komisie (v abecednom poradí)

Juraj Barta, Slovenská sporiteľňa, a.s.

Vladimír Benč, Výskumné centrum Slovenskej spoločnosti pre zahraničnú politiku (SFPA), Prešov

František Bruckmayer, Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR

Daneš Brzica, Ekonomický ústav Slovenskej akadémie vied

Igor Daniš, učiteľ anglického jazyka

Vladimír Dohnal, Symsite Research, s.r.o.

Tomáš Dudáš, Fakulta medzinárodných vzťahov Ekonomickej univerzity, Bratislava

Petr Dufek, Československá obchodní banka, a.s., Praha, Česká republika

Richard Ďurana, Inštitút ekonomických a spoločenských analýz (INESS)

Adrián Ďurček, COOP Jednota Bratislava, s.d.

Marek Gábriš, ČSOB, a.s., Bratislava

Peter Gonda, Konzervatívny inštitút M.R.Štefánika

Július Horváth, Department of Economics, Central European University, Budapešť, Maďarsko

Martin Hošták, Republiková únia zamestnávateľov

Igor Hurčík, Centire, s.r.o.

Eugen Jurzyca, INEKO

Martin Kahanec, Institute for the Study of Labor (IZA), Bonn, Nemecko

Róbert Kičina, Podnikateľská aliancia Slovenska

Róbert Kopál, Asociácia obchodníkov s cennými papiermi

Juraj Lazový, City Online, s.r.o.

Mária Machová, Slovenská sporiteľňa, a.s.

Grigorij Mesežnikov, Inštitút pre verejné otázky

Aleš Michl, Raiffeisenbank, a.s., Praha, Česká republika

Dušan Mitický, Občianske združenie Vidiecky parlament – Trenčiansky samosprávny kraj

Vladimír Mojš, Konfederácia odborových zväzov SR

Juraj Nemec, Ekonomická fakulta Univerzity Mateja Bela, Banská Bystrica

Pavol Ondriska, ING, d.s.s.

Jozef Orgonáš, Zväz obchodu a cestovného ruchu SR

OZ VIPA – Občianske združenie Vidiecky parlament na Slovensku, Banská Bystrica

Vítězslav Palásek, Agentúra sociálnych analýz "ASA", s.r.o.

Peter Pažitný, Stredoeurópsky inštitút pre zdravotnú politiku - Health Policy Institute (HPI)

Ludvík Posolda, EMCA, s.r.o.

Róbert Prega, Tatra banka, a.s.

Radoslav Procházka, Advokátska kancelária Procházka & Partners, s.r.o.

Igor Rintel, Meracrest, a.s., Bratislava

Ján Sabol, AZC, a.s.

Andrej Salner, Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť (SGI)

Marek Senkovič, Slovnaft, a.s.

Peter Schutz, novinár na voľnej nohe

Emília Sičáková-Beblavá, Transparency International Slovensko

Miroslav Siváček, OPEN - Asociácia absolventov MBA na Slovensku

Igor Surovčík, tlačová agentúra SITA, a.s.

Luboš Vagač, Centrum pre hospodársky rozvoj

Mária Valachyová, Slovenská sporiteľňa, a.s.

Luboš Vančo, KPMG Slovensko, s.r.o.

Vladimír Vaňo, Volksbank Slovensko, a.s.

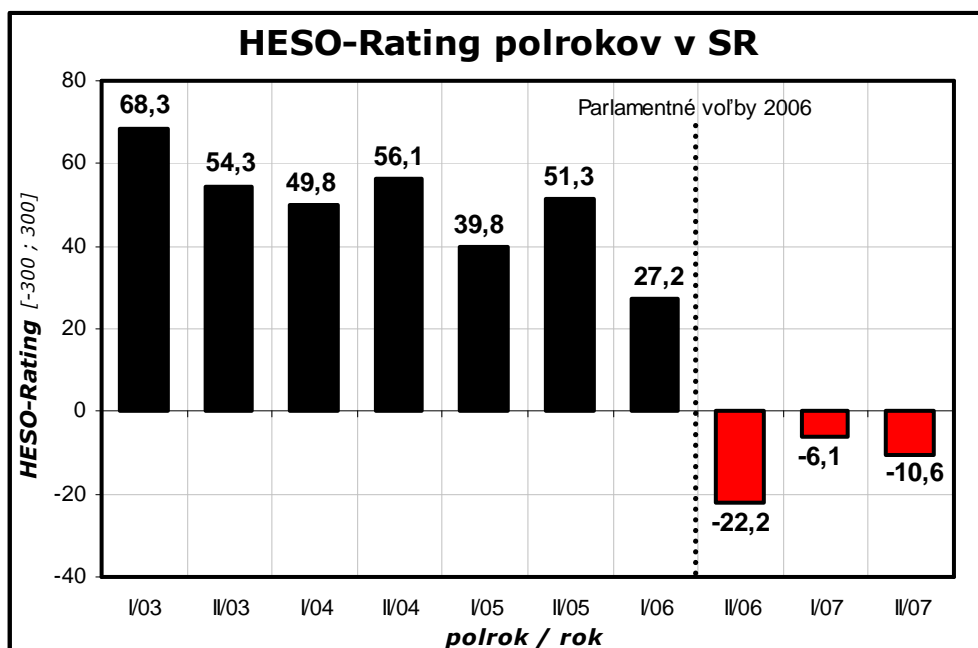
Milan Velecký, Slovenský rozhlas

Jaroslav Vokoun, Ekonomický ústav Slovenskej akadémie vied

Pavol Žilínčík, Via Iuris - Centrum pre práva občana, Banská Bystrica

Eduard Žitňanský, dvojtyždenník Profit

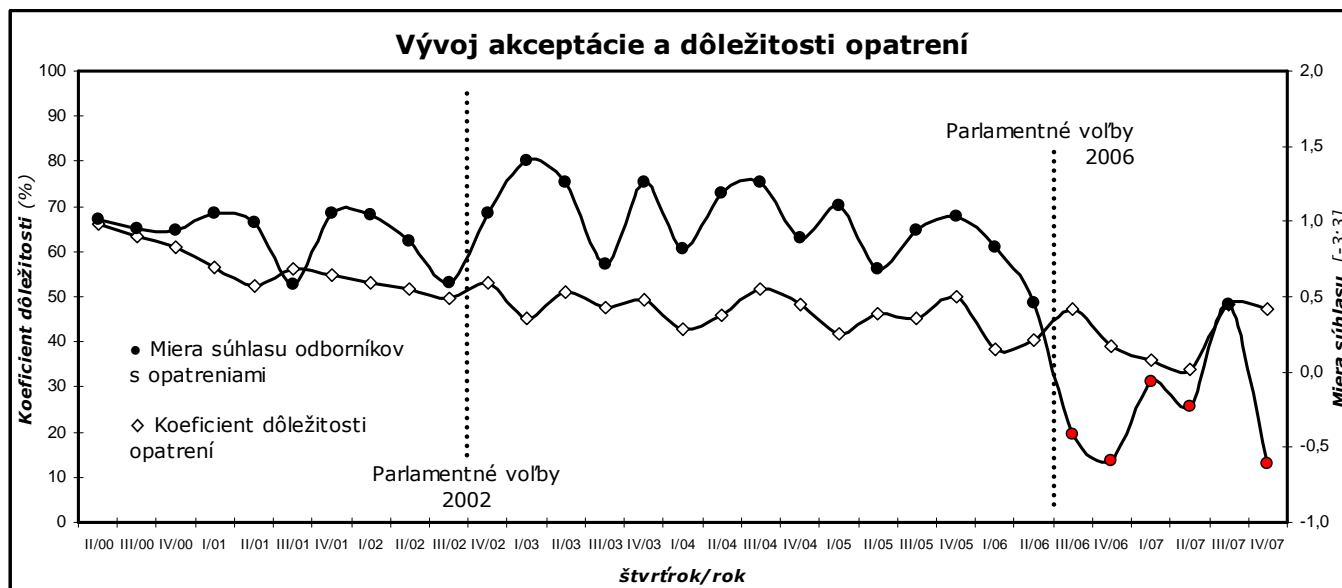
Hodnotenie opatrení má charakter osobného postoja a nemusí zodpovedať názorovej línii organizácie, v ktorej hodnotiaci pôsobí. Všetci odborníci sa zúčastnili hodnotenia bez nároku na odmenu.

Zdroj: INEKO

HESO-Rating polroka je priemerom ratingov všetkých hodnotených opatrení prijatých (schválených) v danom polroku. Reflektuje názor hodnotiacej komisie odborníkov na ich kvalitu a dôležitosť a naznačuje mieru reformnej atmosféry sledovaného obdobia, resp. mieru prínosu prijatých opatrení k sociálno-ekonomickému rozvoju krajiny.

Podľa názoru hodnotiacej komisie 50 odborníkov bol druhý polrok 2007 z hľadiska reformnej atmosféry, resp. miery prínosu prijatých opatrení k sociálno-ekonomickému rozvoju krajiny znovu neúspešný. Od nástupu súčasnej vlády k moci pozorujeme výrazný pokles akceptácie (miery súhlasu) prijímaných ekonomických a sociálnych opatrení zo strany oslovených odborníkov, čo viedlo k tomu, že od ostatných parlamentných volieb dosahuje HESO-Rating polroka zatiaľ iba negatívne hodnoty (pozn.: pozitívnu hodnotu miery súhlasu odborníkov s opatreniami v 3. štvrtroku 2007 (pozri graf nižšie) je možné vysvetliť príliš nízkym počtom (7) hodnotených opatrení z tohto obdobia, pričom medzi nimi boli mimoriadne pozitívne hodnotené 2 opatrenia súvisiace s elektronickým katastrom a elektronickým Obchodným registrom SR, ktoré tak mali výrazne vyššiu váhu na konečný výsledok hodnotenia štvrtroka ako opatrenia v ostatných štvrtrokoch).

Zdroj: INEKO

HESO - Hodnotenie ekonomických a sociálnych opatrení - SLOVENSKO

<i>júl - december 2007</i>		RATING	Miera súhlasu	Koeficient dôležitosti
PORADIE OPATRENÍ PODĽA RATINGU (prínosu k sociálno-ekonomickému rozvoju krajiny)		[-300;300]	[-3 ; 3]	%
1.	Vstup Slovenskej republiky do Schengenského priestoru od 21. decembra 2007 (odhadované náklady súvisiacich opatrení – okolo 3,5 mld. Sk)	213,9	2,74	78,0
2.	Sprístupnenie údajov katastra nehnuteľností bezplatne na internete od septembra 2007	129,3	2,56	50,6
3.	Spustenie poskytovania elektronických služieb Obchodného registra SR od augusta 2007 (elektronické podávanie návrhov do OR SR; elektronické výpisy už aj na právne účely; pri elektronických žiadostiach o polovicu nižšie registrové poplatky)	120,2	2,41	49,9
4.	Generálny zákon o zavedení eura (pravidlá postupu pri prechode zo slovenskej meny na euro)	107,9	1,50	72,1
5.	Národný strategický referenčný rámec Slovenskej republiky na roky 2007 – 2013 (stanovenie základných priorít na čerpanie takmer 400 mld. Sk z eurofondov – infraštruktúra, znalostná ekonomika, ľudské zdroje a vzdelávanie)	54,3	0,76	71,3
6.	Zúženie okruhu osôb povinných podávať ročné zúčtovanie zdravotného poistenia (poistenci štátu (napr. študenti, dôchodcovia) pracujúci na dohodu, poistenci štátu a zároveň zamestnanci alebo živnostníci, ak ich vymeriavací základ nepresiahne úhrn minimálnych miezd; zrušenie nedoplatkov a preplatiek do 100 Sk; novela zákona o zdravotnom poistení)	26,0	0,79	33,1
7.	Zavedenie degresívnej obchodnej prirážky na lieky (najlacnejšie lieky s vyššou prirážkou ako doteraz, drahšie s nižšou; plánovaná úspora nákladov na lieky do 400 mil. Sk v roku 2008 a do 800 mil. Sk v roku 2009)	20,5	0,52	39,2
8.	Sprísenie podmienok nároku na predčasný starobný dôchodok (najskôr 2 roky pred dovŕšením riadneho dôchodkového veku a po 15 rokoch dôchodkového poistenia; zrieknutie sa dávky v nezamestnanosti už nebude mať pozitívny vplyv na výšku predčasného dôchodku; novela zákona o sociálnom poistení)	5,0	0,12	40,9
9.	Zavedenie tzv. ekologickej dane - spotrebnej dane z elektriny, uhlia a zemného plynu od júla 2008 (do 2010 50% minimálnych sadzieb EÚ; mnoho oslobodení od dane (napr. spotreba domácností, výroba elektriny z obnoviteľných zdrojov); ročný výnos z dane do 1 mld. Sk)	-2,1	-0,05	44,0
10.	Stanovenie verejnej minimálnej siete poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti (v minimálnej sieti len štátne nemocnice v počte 34; zníženie počtu lôžok v minimálnej sieti o 10%)	-3,7	-0,08	47,3
11.	Zvýšenie príplatku k príspevku pri narodení (len prvého) dieťaťa z 11 000 Sk na 20 440 Sk (príplatek spolu s príspevkom - 25 000 Sk; zvýšené výdavky o 250 mil. Sk; pravidelné (raz za mesiac) preventívne prehliadky u gynekológa v období tehotenstva ako podmienka nároku na príplatek)	-14,0	-0,41	34,5
12.	Rozhodnutie vlády SR stavať 157 km diaľnic a rýchlostných ciest pomocou súkromného kapitálu cez PPP projekty (náklady od 150 mld. Sk do 300 mld. Sk)	-14,5	-0,23	61,9
13.	Štátny rozpočet na rok 2008 (schodok štátneho rozpočtu - 32 mld. Sk; deficit verejných financií - 2,3% HDP)	-19,2	-0,27	71,0
14.	Zákon o minimálnej mzde (ak sa na úprave výšky minimálnej mzdy nedohodnú sociálni partneri, zvýši sa nariadením vlády automaticky o medziročný nominálny rast priemernej mzdy v hospodárstve SR; úprava minimálnej mzdy vždy k 1. januáru)	-21,0	-0,49	42,6
15.	Plán plošného zníženia počtu štátnych zamestnancov o 20% do konca roka 2007 (skutočné zníženie stavu štátnych úradníkov je podľa rôznych názorov od 0% do 5%)	-23,8	-0,58	40,8
16.	Mimoriadne odpustenie penále za dlžné sociálne odvody v prípade ich splatenia Sociálnej poisťovni do konca januára 2008 (odhad zvýšených príjmov Sociálnej poisťovne – 900 mil. Sk; novela zákona o sociálnom poistení)	-36,0	-0,97	37,1
17.	Ustanovenie maximálnej výšky celkových úrokov a poplatkov za poskytnutie spotrebiteľského úveru (navrhovaný limit – dvojnásobok trhovej priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov pre príslušný typ spotrebiteľského úveru)	-37,4	-0,91	41,1
18.	Zníženie sadzby dane z pridanej hodnoty (DPH) na knihy z 19% na 10% (výpadok príjmov štátneho rozpočtu vo výške približne 140 mil. Sk)	-44,0	-1,38	31,9
19.	Poskytnutie vianočného príspevku pre dôchodcov aj v roku 2007 (diferencované v závislosti od výšky dôchodku – 2 000 Sk pre poberateľov dôchodku do 3 753 Sk, 1 750 Sk pre dôchodcov s dôchodkom v pásme 3 753 Sk - 7 505 Sk a 1 500 Sk pre dôchodcov v pásme 7 506 Sk - 11 257 Sk; zvýšenie verejných výdavkov o 1,7 mld. Sk)	-49,3	-1,54	31,9

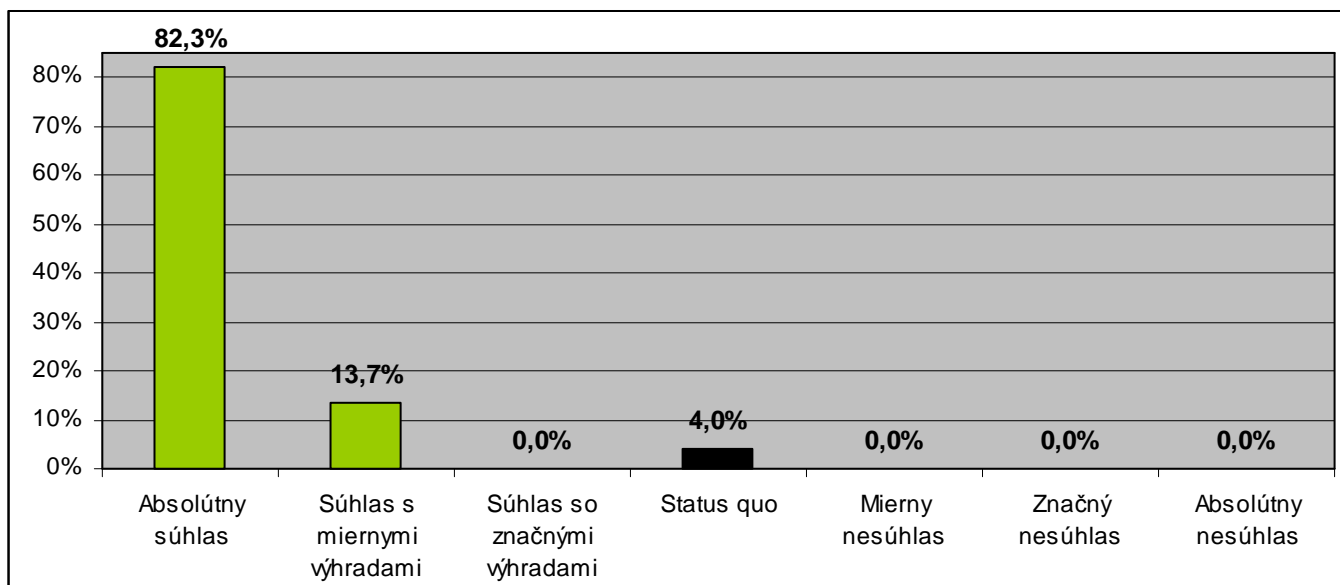
20.	Obnovenie 9 okresných súdov zrušených optimalizáciou súdnej sústavy v roku 2005 (novela zákona o sídlach a obvodoch súdov SR)	-58,6	-1,62	36,3
21.	Znovuzavedenie povinných odporúčacích lístkov od všeobecného lekára ako podmienky pre vyšetrenie u špecialistu a obnovenie zdravotných obvodov (rajónov) pri ponechaní slobodnej voľby lekára (novela zákona o zdravotnej starostlivosti)	-69,8	-1,63	42,8
22.	Zvýšenie maximálneho vymeriavacieho základu pre platenie poistného na sociálne poistenie z 3-násobku na 4-násobok priemernej mzdy v hospodárstve; zvýšenie odvodov pre pracujúcich dôchodcov a invalidov (odhadované celkové zvýšenie odvodového zaťaženia - vyše 2 mld. Sk; novela zákona o sociálnom poistení)	-75,7	-1,79	42,2
23.	Povinné uzatvorenie zmluvy so štátom akreditovanými firmami poskytujúcimi pracovnú zdravotnú službu pre všetkých podnikateľov (aj tých, ktorí nikoho nezamestnávajú) (povinnosť zamestnávateľa zabezpečiť na vlastné náklady povinné lekárske preventívne prehliadky zamestnancov len u týchto firiem)	-77,8	-2,12	36,8
24.	Zastavenie transformácie štátnych zdravotníckych zariadení na akciové spoločnosti (podiel štátu v už transformovaných zariadeniach nesmie klesnúť pod 51%; novela zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti)	-78,0	-1,60	48,8
25.	Zavedenie dobrovoľnosti pre vstup a na obdobie pol roka i pre výstup z II. piliera dôchodkového zabezpečenia pre všetkých (predĺženie minimálnej doby sporenia z 10 na 15 rokov pre vznik nároku na dôchodok z II. piliera; za invalidov už štát nebude odvádzať príspevky do II. piliera; novelizácia zákona o starobnom dôchodkovom sporení)	-95,5	-1,64	58,3
26.	Zákaz zisku pre zdravotné poisťovne (povinnosť použiť kladný hospodársky výsledok z verejného zdravotného poistenia na úhradu zdravotnej starostlivosti; zníženie hornej hranice výdavkov zdravotných poisťovní na svoju prevádzku zo 4% na 3,5% z vybratého poistného; novela zákona o zdravotných poisťovniach)	-97,9	-1,66	59,0
27.	Umožnenie začať stavať určité úseky diaľnic aj na ešte neodkúpených, resp. nevyvlastnených súkromných pozemkoch aj bez súhlasu vlastníka (zákon o jednorazových mimoriadnych opatreniach v príprave niektorých stavieb diaľnic a ciest pre motorové vozidlá)	-153,3	-2,37	64,6

RATING / Miera súhlasu / Dôležitosť III. štvrťroka 2007 (len prijaté opatrenia)	28,5	0,45	48,4
RATING / Miera súhlasu / Dôležitosť IV. štvrťroka 2007 (len prijaté opatrenia)	-23,0	-0,61	47,2
RATING / Miera súhlasu / Dôležitosť II. polroka 2007 (len prijaté opatrenia)	-10,6	-0,35	47,5

Zdroj: INEKO

Hodnotenie a komentáre odbornej komisie k jednotlivým opatreniam:

1. Vstup Slovenskej republiky do Schengenského priestoru od 21. decembra 2007 (odhadované náklady súvisiacich opatrení – okolo 3,5 mld. Sk)

Juraj Lazový: Vnímam veľmi pozitívne ako ďalší krok k "plnoprávnemu" začleneniu Slovenska v rámci EÚ (ešte chýba blížiac sa zavedenie eura a úplné uvoľnenie pracovného trhu občanom SR). Myslím, že v tejto veci je možné vysloviť veľké uznanie terajšiemu vedeniu ministerstva vnútra.

Radoslav Procházka: Ďalší krok, ktorý v symbolickej aj praktickej rovine znamená redukciu "druhotriednosti" SR, resp. jej občanov ako občanov EÚ.

Miroslav Siváček: Povinný krok, ktorý sa podarilo naplniť. Opäť sme viac súčasťou "starej dobrej" Európy so zvýšeným komfortom slobody pohybu a podnikania.

Richard Ďurana: Odhladiac od oneskorenia (malo sa realizovať spolu so vstupom do EÚ) sa jedna zo základných deklarovaných slobôd vyplývajúcich z členstva v EÚ - sloboda pohybu osôb - stala skutočnosťou.

Tomáš Dudáš: Jeden z najpozitívnejších udalostí v posledných rokoch. Vstup do Schengenu zjednoduší život tak podnikateľom, ako aj bežným občanom.

Jozef Orgonáš: Náklady nie sú také vysoké, z pohľadu Slovenska, keďže čas bola hrazená z európskych peňazí. Ešte eurozóna, a proces zavŕšenia vstupu bude definitívne ukončený.

Juraj Nemec: Pre krajinu ako SR je integrácia nevyhnutná...

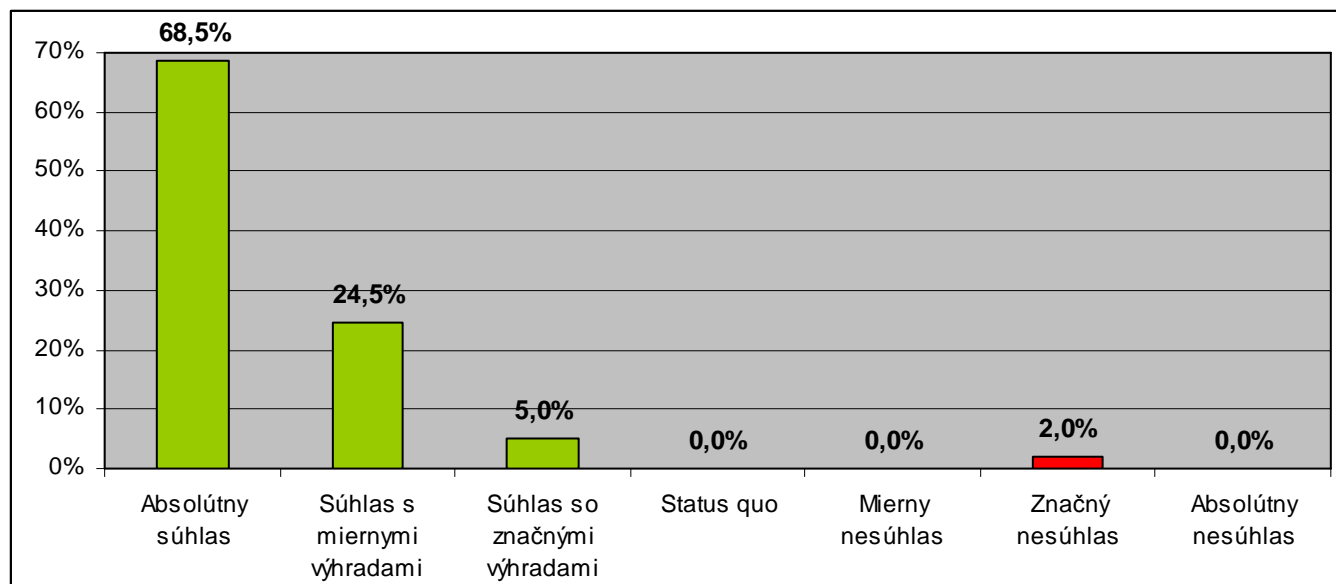
Igor Hurčík: Happy!

Martin Kahanec: Pozitívne, avšak prináša niektoré riziká, na ktoré nemusíme byť dostatočne pripravení.

OZ Viediecky parlament: Je to krok k zlepšeniu kvality života. Podporí oživenie v pohraničných oblastiach. Treba sa však vyvarovať dôsledkov na ekonomickú a sociálnu rovinu v SR: kriminalita a úbytok turistov z krajín bývalého ZSSR.

Milan Velecký: Len povzdych, konečne. A k Ukrajincom či Rusom: áno, dnes ich stojí vízum do rakúskych Álp či do Tatier rovnako veľa. Ale zožňte v rakúskych lyžiarskych strediskách pivo v pube za 1 až 1,5 eurá (v supermarkete za 0,33 eura). A pizzu v pizzerii za 4 eurá. V Jasnej či v Tatranskej Lomnici bez problémov. Rusi a Ukrajinci uprednostňovali Tatry kvôli iným veciam, ako sú lacnejšie víza na Slovensko.

2. Sprístupnenie údajov katastra nehnuteľností bezplatne na internete od septembra 2007

Martin Kahanec: Toto považujem za významne pozitívne opatrenie. Umožňuje zefektívnenie trhu s nehnuteľnosťami, ako aj zvýšenie jeho transparentnosti.

Jaroslav Vokoun: Jeden z mála krokov spejúcich k transparentnosti. Lebo my veľmi radi máme - samoregulujúci efekt dopytu po informáciách.

Juraj Lazový: Správny krok smerom k väčšej internetizácii služieb verejnej správy. Obdobne ako pri obchodnom registri mal by nasledovať ďalší krok - plná internetizácia, ktorá umožní úplnú efektívnu komunikáciu s katastrom prostredníctvom internetu.

Richard Ďurana: Opatrenie zjednodušuje komunikáciu medzi občanmi a verejnou inštitúciou.

Róbert Kičina: Výborné opatrenie - konečne sa verejná správa začala približovať občanovi.

Juraj Nemec: Krok vpred v rámci e-governance.

Igor Hurčík: Štandard v civilizácii.

OZ Vidiecky parlament: Zníženie počtu nutných ciest do mesta uľahčí život obyvateľom vidieka. Rozšírenie využívania elektronických služieb podporí rozvoj informačných a komunikačných technológií a počítačových zručností.

Tomáš Dudáš: Hodnotím vysoko pozitívne, ide o správny krok smerom ku zlepšeniu prístupu k informáciám, škoda len, že tento krok tak dlho meškal.

Pavol Žilinčík: Konečne.

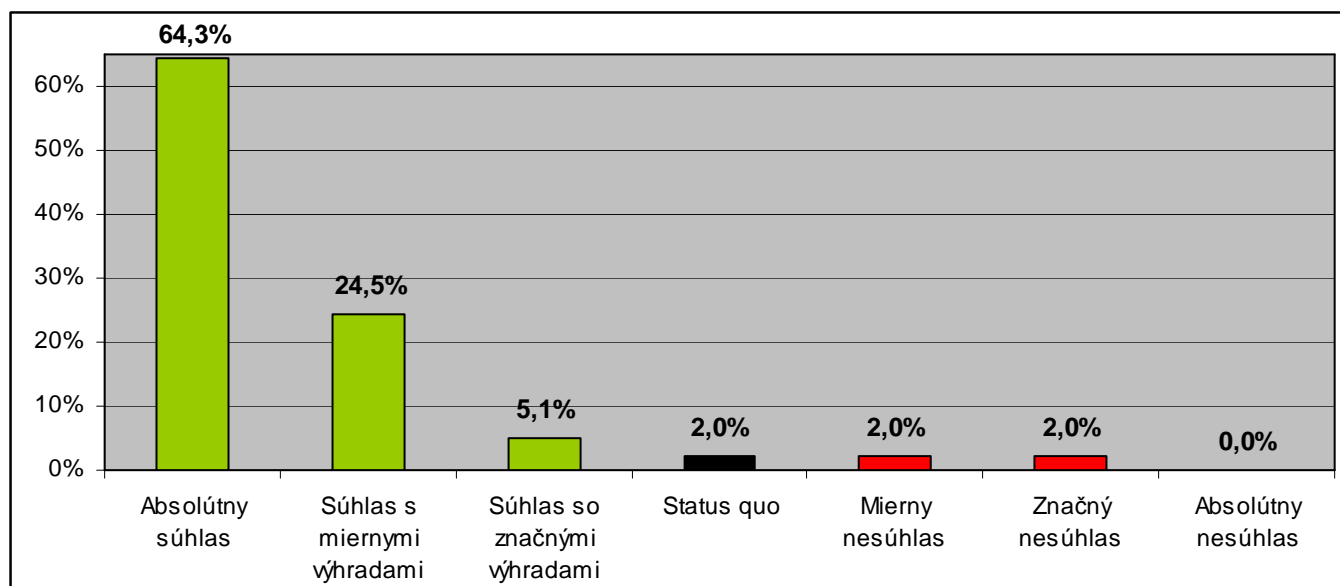
Miroslav Siváček: Dobré rozhodnutie, niektoré negatíva je možné postupne odstrániť.

Mária Machová: Pozitívne - rýchlosť, dostupnosť. Myslím, že určitá cenová regulácia je namieste - služby využívajú najviac podnikateľské subjekty ako súčasť ich core business a u niektorých "nadužívateľov" služby sa cenou čiastočne pomôže regulovať počet prístupov (obdobne ako to bolo v prípade poplatkov u lekára), a tak ovplyvniť efektívnosť vynakladania verejných zdrojov.

Luboš Vagač: Je to kvázi bezplatné pre užívateľov, prevádzku platíme všetci z daní. Jedná sa však o službu využívanú širokými masami, preto to je odôvodniteľné.

Martin Hošták: Ak raz občan platí dane, má mať bezplatný prístup ku všetkým informáciám.

3. Spustenie poskytovania elektronických služieb Obchodného registra SR od augusta 2007 (elektronické podávanie návrhov do OR SR; elektronické výpisy už aj na právne účely; pri elektronických žiadostiach o polovicu nižšie registrové poplatky)

Jozef Orgonáš: Riešenie e-governance z jedného miesta podporuje podnikateľskú činnosť, opatrenie je dobré, avšak v celkovom kontexte je potrebné, aby prepojenie medzi jednotlivými inštitúciami bolo také, aby podnikateľ chodil iba na jedno miesto. Keď to ide vo Fínsku, prečo nie na Slovensku?

Juraj Lazový: Napriek drobným nedostatkom hodnotím jednoznačne pozitívne ako krok smerom k potrebnej internetizácii štátnej správy. Je potrebné, aby tento príklad nasledovali ďalšie orgány a inštitúcie štátnej a verejnej správy.

Juraj Nemec: Krok vpred v rámci e-governance.

Igor Hurčík: Štandard v civilizácii.

Róbert Kičina: Výborné opatrenie - konečne sa verejná správa začala približovať občanovi.

Richard Ďurana: Aj napriek priestoru na zdokonaľovanie opatrenie zjednodušuje komunikáciu medzi občanmi a verejnou inštitúciou a znižuje časové i finančné náklady klientov.

OZ Vidiecky parlament: Rovnako ako pri elektronickom katastri nehnuteľností, zníženie počtu nutných ciest do mesta uľahčí život obyvateľom vidieka. Taktiež to prispeje k rozšíreniu využívania elektronických služieb, podpore rozvoja informačných a komunikačných technológií a počítačových zručností.

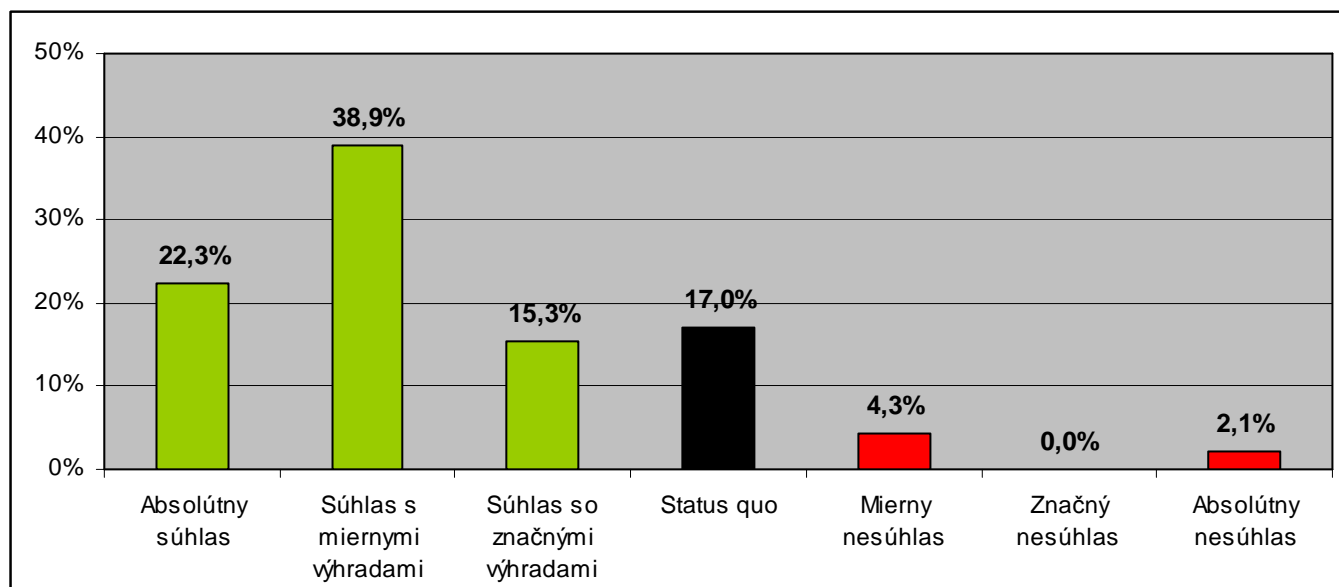
Miroslav Siváček: Dobré rozhodnutie, kde výhody vysoko prevažujú uvedené nevýhody.

Martin Kahanec: Pozitívne, avšak nedotiahnuté.

Mária Machová: Problém stále vidím v podmienkach získania a možností uplatnenia zaručeného elektronického podpisu.

Jaroslav Vokoun: Ťažko je držať tempo s EÚ. Sadli sme si do moc rýchlo idúceho vlaku.

4. Generálny zákon o zavedení eura (pravidlá postupu pri prechode zo slovenskej meny na euro)

Jozef Orgonáš: Jedno z najlepšie pripravených legislatívnych opatrení za posledných 15 rokov. Vecný, jasný, transparentný, jednoznačne určujúci pravidlá hry.

Juraj Nemec: Pre krajinu ako SR je integrácia nevyhnutná. Zákon má možno svoje muchy (plus pripomínam právne, a aj ekonomicky nevhodné vyhlásenia premiéra o trestaní zneužitia zavedenia eura), ale podstatné je, že existuje. Vstup do eurozóny je vhodný v čase, kedy ekonomika prosperuje.

Juraj Lazový: Potrebný zákon, ktorý však mal byť prijatý skôr.

Tomáš Dudáš: Tento zákon obsahujúci postupné kroky pri prechode na euro je dôležitý, kritizovať možno len jeho pomerne neskoré schválenie vzhľadom na predpokladaný vstup do eurozóny k 1.1.2009.

Mária Machová: Dlhá príprava, niekde zbytočne komplikovaný a rozvláchny text zákona. Mnohé nejednoznačnosti vyžadujú riešenie vyhláškami.

Igor Hurčík: Asi je to cesta najmenšieho zla.

OZ Viediecky parlament: Samozrejmá povinnosť.

Martin Kahanec: Zákon ako taký je technická záležitosť. Zavedenie eura je kontroverzné, výhody a nevýhody sú cirka v parite. Riziká sa na Slovensku podceňujú.

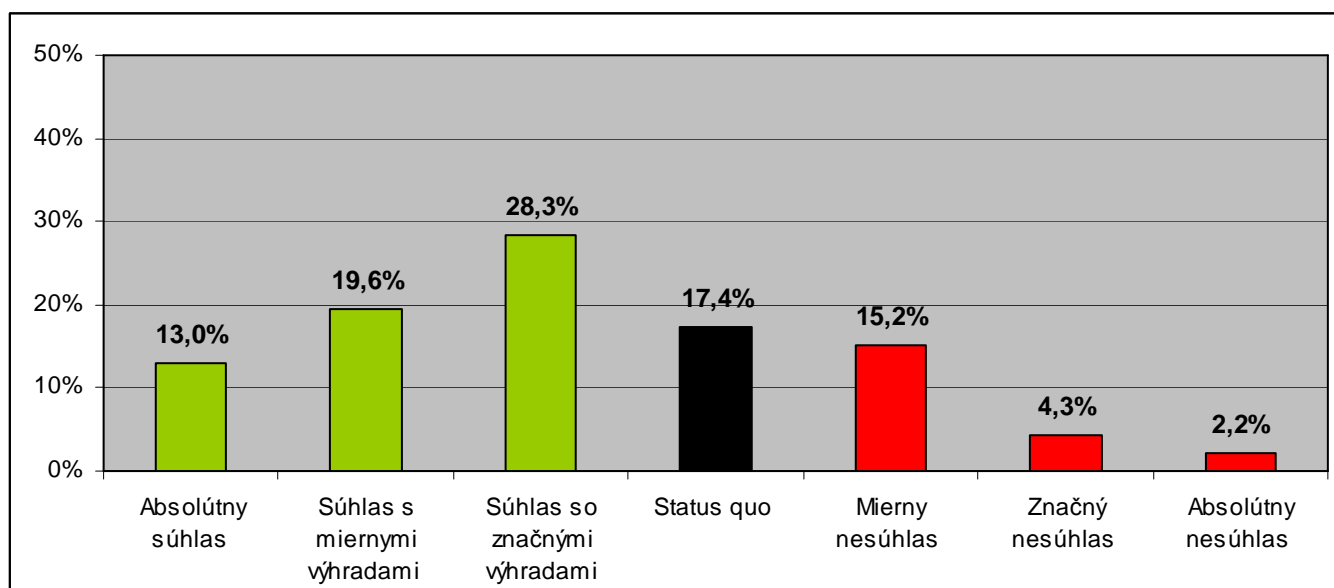
Róbert Kičina: Zákon je potrebný, no zákaz prenosu zvýšených nákladov podnikateľov súvisiacich s prechodom na euro do cien je bezobsažné opatrenie, podnikatelia sa budú správať aj tak podľa situácie na trhu a konkurencia je najúčinnnejším regulátorom cien.

Richard Ďurana: Negatívne hodnotíme absenciu diskusie o opatreniach, ktoré sa citeľne premietnu do nákladov mnohých podnikateľov. V súvislosti s prijatím eura od januára 2009 sa nazdávam, že tento termín nie je pre Slovensko najvhodnejší a so vstupom do Európskej menovej únie by malo Slovensko počkať. Dôvodom je vysoké riziko inflácie, ktorú prinesie odstránenie možnosti približovania slovenskej cenovej hladiny k európskej cestou posilňovania koruny voči okolitým menám. Približovanie našej cenovej hladiny k európskej prostredníctvom posilňovania našej meny nebude po prijatí eura možné. Bude sa diať cez absolútny rast cien potravín, energií, bývania, tovarov a služieb, pričom bude sprevádzané oneskoreným rastom miezd.

Peter Gonda: Generálny zákon o zavedení eura potvrdzuje, že aj súčasná vláda chce prostredníctvom eura získať politické body a horlivo pokračuje v nastolenom rýchlych tempe krokov k nahradeniu slovenskej koruny eustom naštartovaných predchádzajúcou vládou. Cenou za skoršie čerpanie niektorých výhod zo skorého vstupu do eurozóny však pravdepodobne bude rýchlejšie vzdanie sa kurzového a neinflačného približovania Slovenska k ekonomickej úrovni Západu, skoršie vpadnutie do eurozóny s finančnými pnutiami a zhoršenie podmienok pre osobnú slobodu a konkurenciu u nás. Pripravené členstvo Slovenska v eurozóne považujem nielen pre obyvateľov Slovenska za rizikové, nevýhodné a podporujúce proces centralizácie a zhora uskutočňovanej harmonizácie, ktoré

sú stále viac dominantnými prvkami európskej integrácie. Som presvedčený, že (nielen) optikou princípov osobnej slobody a ekonomických princípov, ako napríklad konkurencia, nemožno súhlasiť s dnešnou európskou menovou integráciou.

5. Národný strategický referenčný rámec Slovenskej republiky na roky 2007 – 2013 (stanovenie základných priorít na čerpanie takmer 400 mld. Sk z eurofondov – infraštruktúra, znalostná ekonomika, ľudské zdroje a vzdelávanie)

Juraj Nemec: Rámec musí byť, diskutovať o jeho obsahu by sa určite dalo.

Miroslav Siváček: Vypracovanie NSRR bolo povinnosťou a v zásade sa nedá nastaveným prioritám veľa vytknúť. Rozhodujúce bude, ako objektívne a transparentne sa budú návrhy posudzovať a vyhodnocovať. Internetové akcie pri podávaní projektov zamerané na rýchlosť a postreh uchádzačov však tomuto procesu na dôveryhodnosti nepridávajú.

Juraj Lazový: Samotné schválenie NSRR hodnotím pozitívne. Podstatné však bude, do akej miery bude čerpanie eurofondov efektívne a transparentné a do akej miery sa potlačí pravdepodobný klientelizmus a korupcia.

Igor Hurčík: Rozhodujúca bude kvalita projektov a kvalita štátnych úradníkov a na druhej strane ako štát nastaví procesy. Dúfam, že nebudeme opakovať staré chyby.

Aleš Michl: SR i ČR má mnoho stratégií na mnoha stránkach, čerpání fondů ale stojí a padá s manažérským přístupem k rozdělování peněz.

Martin Kahanec: Eurofondy ako také sú kontroverzné opatrenie, snaha o ich efektívne rozdeľovanie je ale pozitívna. Deklarované ciele, ako napríklad vzdelávanie, sa však len málo zhodujú s realizovanými.

Ludvík Posolda: V princípe sú eurofondy ako parný stroj: veľký príkon (daňové zaťaženie poplatníkov v EÚ) vs. nízky výkon (malá efektivita) a veľké straty z tepla (byrokracia, korupcia).

Luboš Vagač: Zhodnotiť ucelene taký balík opatrení, ako je NSRR, je zložité. Je to forma pomoci menej rozvinutým oblastiam a sféram, na ktorej sa dohodla celá Únia. Ide o veľa peňazí, ktoré môžu nepochybne pomôcť v mnohých oblastiach. Z môjho pohľadu je to však neudržateľná forma, keďže ju z väčšej časti financujú krajiny, ktoré ju nemôžu čerpať (alebo len v obmedzenom množstve) a financujú tak svoju konkurenciu. Možnosť čerpať fondy zároveň deformuje domáce podnikateľské prostredie a rozhodnutia politikov (príklad: možnosť použiť zdroje Európskeho sociálneho fondu na aktívnu politiku trhu práce dáva politikom voľné ruky pri rozhodovaní o ďalších nových opatreniach, znižuje tlak na efektívne rozhodovanie a hospodárenie, atď.)

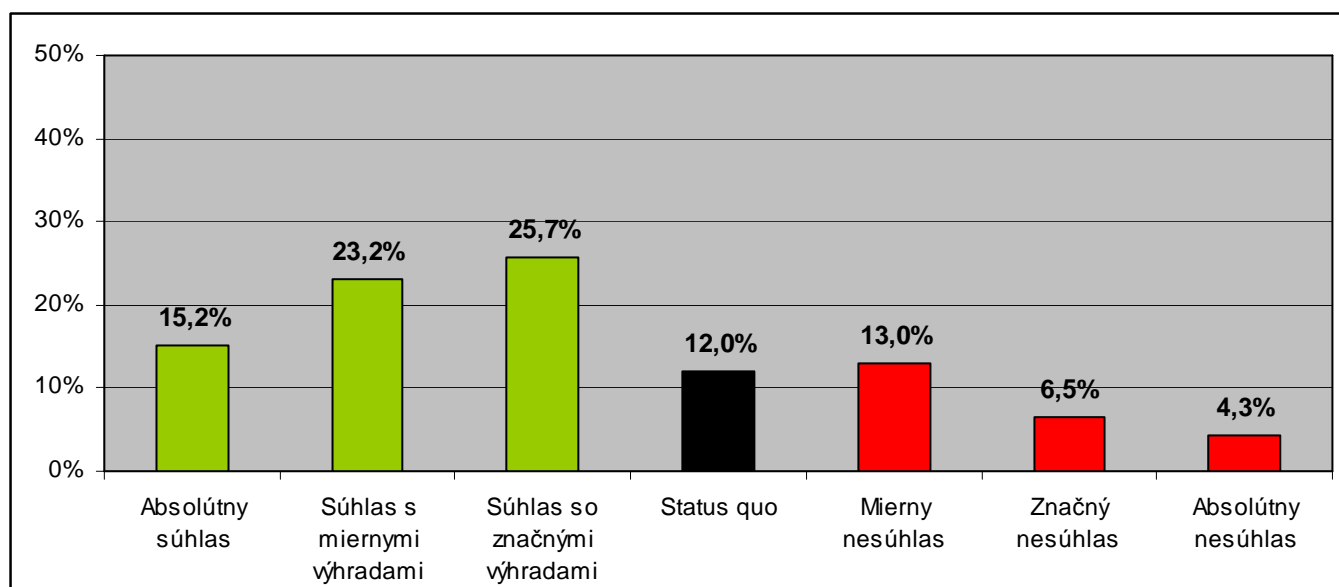
Peter Pažitný: Eurofondy sú podľa mňa prekliatím Slovenska. Európska únia (a aj Slovensko) by fungovali bez nich lepšie.

Róbert Kičina: Jasné, že eurofondy sú rakovinou EÚ. Deformujú trh a prerozdeľujú prostriedky, ktoré by vedeli súkromné subjekty využiť oveľa efektívnejšie, ak by im neboli zobrahané v podobe zdanenia. Každopádne, ak nám EÚ tieto choré peniaze ponúka, je lepšie ich využiť ako nepriať. Preto hodnotím opatrenie kladne, a keďže ide o obrovský balík, tak aj dopady na spoločnosť budú značné. Uvítal by som však, ak by boli určené výhradne na zveľaďovanie verejných statkov (obnova škôl, nemocníc a rozvoj infraštruktúry), a nie na priamu finančnú podporu (vybraných) spoločností.

Jaroslav Vokoun: Obava z deformácie trhového prostredia je aktuálna len tam, kde trhové prostredie je. Na Slovensku sa ďaleko nedostaneme, ak budeme mať len deklaratívne tvrdenia. Treba poukázať na konkrétne možnosti, kde môže byť problém a riešiť tak niečo konkrétne. NSRR rozväzuje ruky pre domáce zdroje, ktoré môžu dofinancovať to, na čo by inak peniaze nezostali. Veľa peňazí = vysoké riziká podvodov.

OZ Vidiecky parlament: Spracovanie trvalo príliš dlho. NSRR nevyužíva všetky možnosti pre zlepšenie transparentnosti. V časti Regionálneho operačného programu kritériá znemožňujú čerpanie pomoci pre veľkú časť obcí, právomoci boli delegované na samosprávne kraje len minimálne. Prvý krok bol škandalózný a pochybný. Vyvolal napokon aj negatívnu reakciu vicepremiéra Dušana Čaploviča. Malo by sa pamätať viac na vzdelávanie nezamestnaných na vidieku, vrátane jazykových kurzov.

6. Zúženie okruhu osôb povinných podávať ročné zúčtovanie zdravotného poistenia (poistenci štátu (napr. študenti, dôchodcovia) pracujúci na dohodu, poistenci štátu a zároveň zamestnanci alebo živnostníci, ak ich vymeriavací základ nepresiahne úhrn minimálnych miezd; zrušenie nedoplatkov a preplatiek do 100 Sk; novela zákona o zdravotnom poistení)

Juraj Lazový: Ide síce o pozitívne, ale veľmi kozmetické úpravy. Som za zachovanie ročného zúčtovania zdravotného poistenia, keďže prináša relevantné finančné prínosy. Som však presvedčený, že systém by sa dal podstatne zjednodušiť a urobiť "user friendly".

Martin Kahanec: Odbúranie byrokracie aspoň pre časť obyvateľstva.

Luboš Vagač: Zmena zníži vybraným skupinám odvodové náklady a môže tak zlepšiť podmienky ich zamestnávania. Spravodlivejšie by bolo zjednodušiť systém zúčtovania pre všetky osoby.

Róbert Kičina: Nejde o žiadne zjednodušenie pre drvivú väčšinu ľudí. Výkazy sú potrebné a treba ich zaviesť aj pri sociálnych odvodoch, ale nech sú jednoduché! Napr. zaviesť jednotné daňovo-odvodové priznanie.

Juraj Nemec: Zatiaľ len malý krok vpred. Chýba integrovaný a funkčný informačný systém verejnej správy.

OZ Vidiecky parlament: Aspoň krôčik k zlepšeniu, hoci by sa vyžadoval skok. Predvolebné sľuby sa v tomto ohľade nenaplnili.

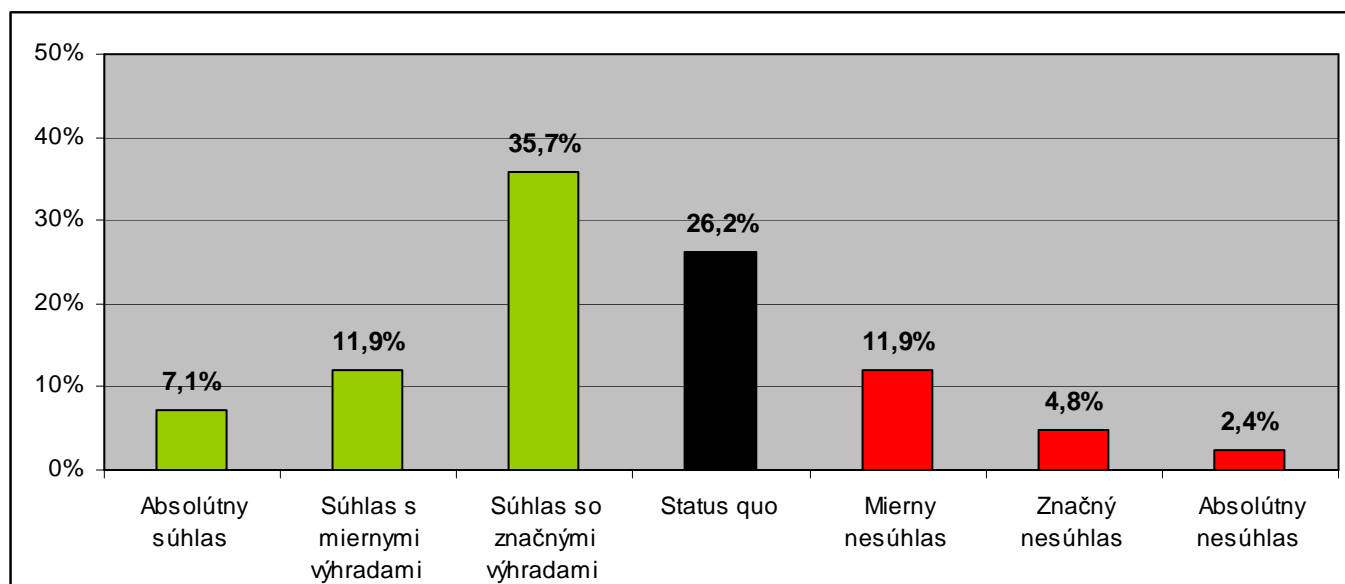
Igor Hurčík: Kozmetické opatrenie, ktoré v praxi nič nerieši.

Milan Velecký: Súhlasím, aj keď by som najradšej zrušil maximálny vymeriavací základ a aj ročné zúčtovanie. (zachoval by som iba preúčtovanie medzi poisťovňami a štátom v prípade platieb za ekonomicky neaktívnych poistencov).

Jozef Orgonáš: Treba to zrušiť úplne.

Dušan Mitický: Zúčtovanie poistenia je zbytočná administratíva zaťažujúca občana a vedúca k množstvu priestupkov voči tomuto zákonu.

7. Zavedenie regresívnej obchodnej prirážky na lieky (najlacnejšie lieky s vyššou prirážkou ako doteraz, drahšie s nižšou; plánovaná úspora nákladov na lieky do 400 mil. Sk v roku 2008 a do 800 mil. Sk v roku 2009)

Peter Pažitný: Jediný svetlý okamih zdravotnej politiky v roku 2007.

Igor Daniš: Vláda robí niekedy aj dobré opatrenia.

Milan Velecký: Regresívna marža mi pripadá ako nezdaniteľný základ pri dani z príjmu. Vyzerá síce nesystémovo, ale dá sa logicky odôvodniť. Náklady distribúcie nerastú priamoúmerne s cenou lieku.

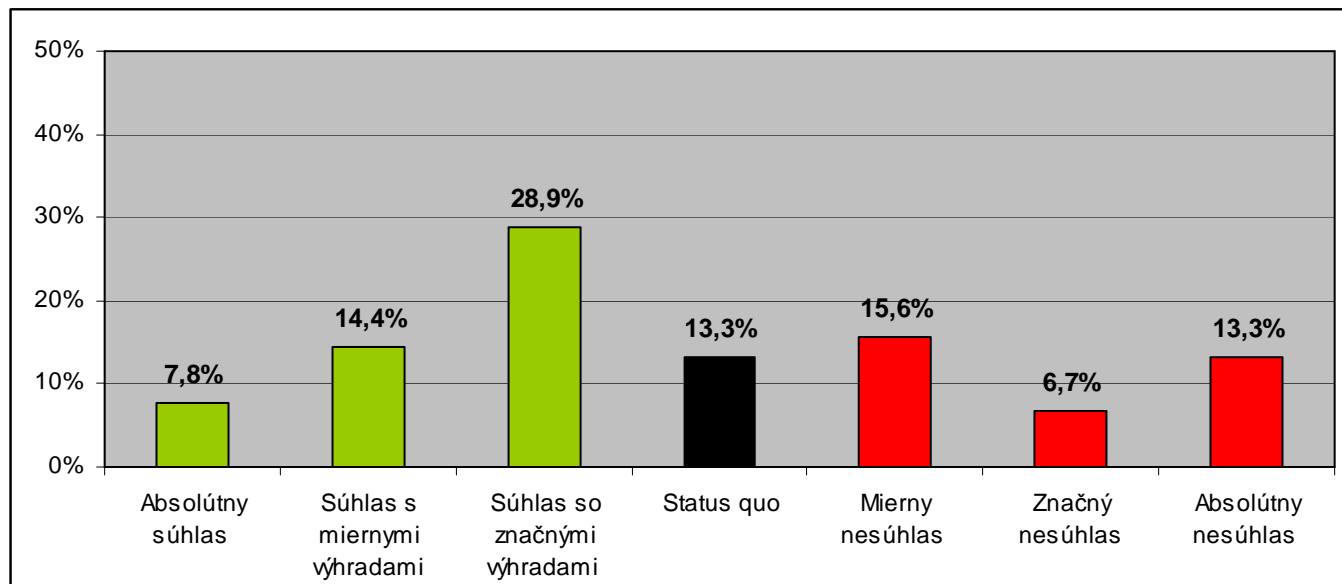
Juraj Nemec: Opatrenie môže mať určitý pozitívny význam, ale pre reguláciu spotreby liekov sú aj efektívnejšie kanály – hlavne existencia uznávaných diagnostických štandardov, ktoré sme nedokázali stále zaviesť.

Ludvík Posolda: Spotreba liekov je síce nadmerná, ale toto opatrenie to nevyrieši, pričom samotné je nebezpečným ekonomickým nezmyslom.

Jozef Orgonáš: Ingerencia štátu musí ísť tým smerom, aby bolo dostatočné množstvo generík, ale nereglementovať výšku marže.

OZ Vidiecky parlament: Nepodstatné.

8. Sprísnenie podmienok nároku na predčasný starobný dôchodok (najskôr 2 roky pred dovršením riadneho dôchodkového veku a po 15 rokov dôchodkového poistenia; zrieknutie sa dávky v nezamestnanosti už nebude mať pozitívny vplyv na výšku predčasného dôchodku; novela zákona o sociálnom poistení)

Luboš Vagač: Jedna z mála pozitívnych zmien, ktorú priniesla revízia dôchodkovej reformy. Sprísnenie nároku na predčasný dôchodok znižuje tlak na deficit v prvom pilieri.

Milan Velecký: Z hľadiska stavu Sociálnej poisťovne nutnosť, i keď pre mnohých nepríjemná.

Jaroslav Vokoun: Trh práce a penzijný systém treba konsolidovať. Treba začať robiť.

Igor Hurčík: Nedá sa regulovať všetko, všade a pre všetkých. Občan nie je nesvojprávnny.

Jozef Orgonáš: Človek má mať možnosť sa rozhodnúť ako chce, akákoľvek ďalšia reglementácia v akejkoľvek oblasti je kontraproduktívna.

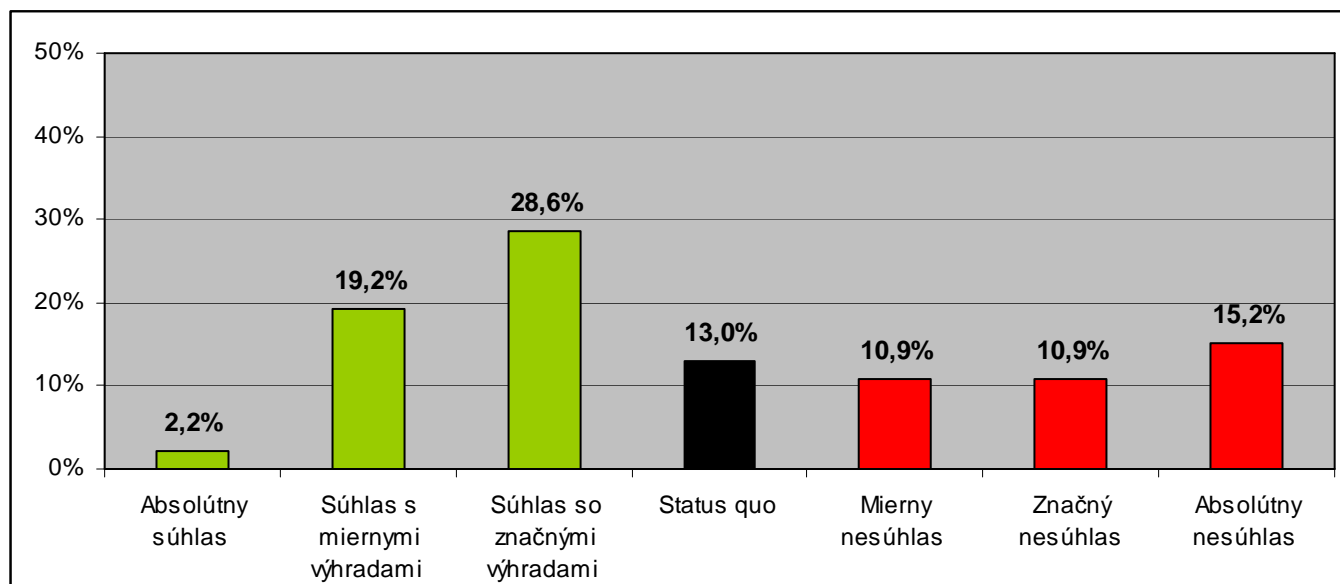
Juraj Nemec: K technickej podstate sa nevyjadrujem, hlavný problém je v retroaktívite opatrenia.

Juraj Lazový: Neviem zhodnotiť vplyv opatrenia na "kvalitu" dôchodkového systému. Neustále zmeny v systéme však považujem za negatívum.

Ludvík Posolda: Účelové, krátkozraké opatrenie, pričom zase - jeho škodlivosť nespočíva ani tak vo fakte samom, ale jeho ideovom základe - namiesto zásadných systémových riešení sa hľadajú "marketingové".

OZ Vdiecky parlament: Nepodstatné.

9. Zavedenie tzv. ekologickej dane - spotrebnej dane z elektriny, uhlia a zemného plynu od júla 2008 (do 2010 50% minimálnych sadzieb EÚ; mnoho oslobodení od dane (napr. spotreba domácností, výroba elektriny z obnoviteľných zdrojov); ročný výnos z dane do 1 mld. Sk)

Juraj Nemec: Jedná sa o povinnosť vyplývajúcu z členstva v EÚ. Tieto poplatky (ako ukázali výskumy) však nie sú pri ich súčasnej podobe vôbec účinné ako nástroj zlepšovania životného prostredia, budú mať len príjmový dopad na rozpočet a budú znamenať značné administratívne a vyvolané náklady.

Richard Ďurana: Opatrenie som neohodnotil najhoršou známku len preto, že sme na Slovensku opatrenie zaviesť kvôli EÚ museli. Aplikácia zákona ani výška daní kvôli svojej marginálnosti nepovedú k naplneniu deklarovaných cieľov. Daň sa stane len ďalším prostým príjmom vlády, nie je viazaná na konkrétne využitie a neprebehla žiadna diskusia, ktoré iné dane by sa mali v rovnakej výške znížiť tak, ako to odporúčala Európska komisia.

Ludvík Posolda: Opäť príklad, ako dobrú myšlienku (životné prostredie) "zabiť" zlou realizáciou.

Miroslav Siváček: Prečo má štátna správa neustále tendenciu vytvárať na trhu nerovnaké podmienky a stanovať selektívne daňové zaťaženie? Nech si každý sám na základe vlastných skúseností a úsudku spraví svoj názor.

Róbert Kičina: Tlačí nás do toho EÚ, tak o.k., ale prečo je tam tak veľa výnimiek?

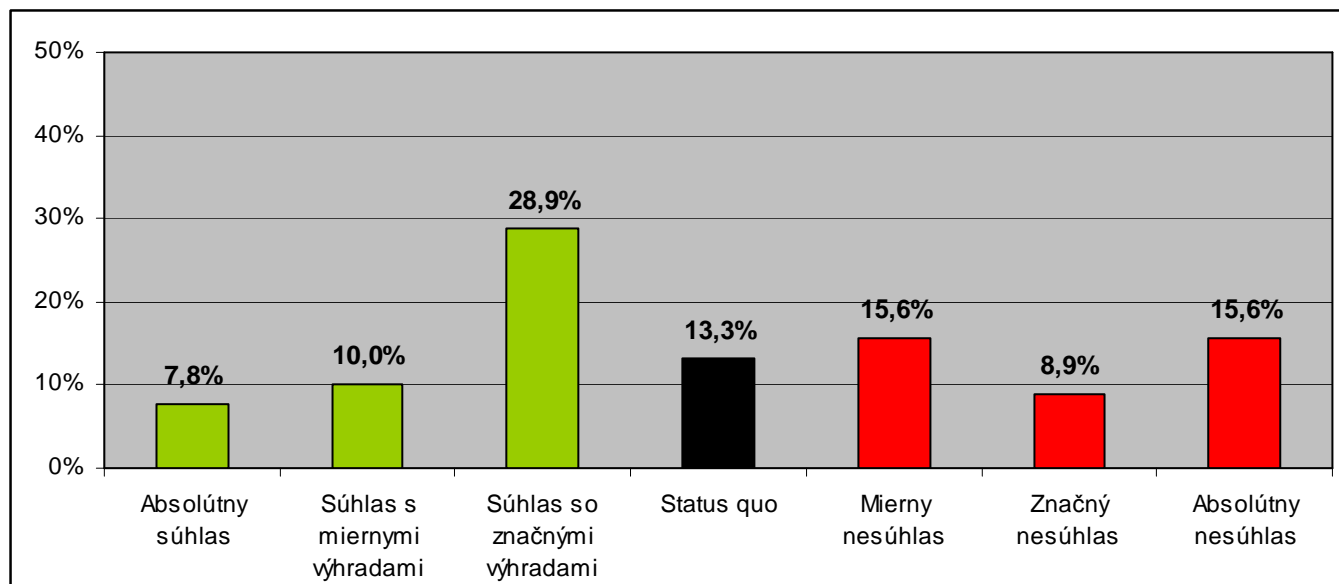
Martin Kahanec: Kontroverzné opatrenie na veľmi špecifickom trhu. Hodnotím mierne pozitívne s ohľadom na ekologický faktor, avšak negatívne hodnotím výnimky pre domácnosti.

Juraj Lazový: Efektívna podpora ekologických zdrojov energií má určite význam. Nevieť posúdiť, či zavedenie takejto ekologickej dane je skutočne efektívna podpora.

Jozef Orgonáš: Nesystémové opatrenie, pokiaľ je kompenzované sociálnymi dávkami. Štát musí prijať také rozhodnutia, aby všetci obyvatelia mali prístup k ekologickým palivám a boli sme sebestační v elektrickej energii, možnosti na to máme.

OZ Vidiecky parlament: Nepodstatné.

10. Stanovenie verejnej minimálnej siete poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti (v minimálnej sieti len štátne nemocnice v počte 34; zníženie počtu lôžok v minimálnej sieti o 10%)

Miroslav Siváček: Stanovenie minimálnej siete a návrh na redukcii počtu lôžok nemusí byť sám o sebe zlý krok. Horšia je jeho realizácia - spôsob výberu do minimálnej siete, selektívny prístup k poskytovateľom, zmäkčenie rozpočtových pravidiel pre poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti, zastavenie transformácie nemocníc na a.s., nejasnosti ohľadne redukcie počtu lôžok.

Tomáš Dudáš: Ide o prospešný krok, keďže dostupné analýzy poukazujú na to, že Slovensko disponuje nadbytkom nemocničných kapacít. Otázna je len realizácia tohto kroku a najmä výber nemocníc, do ktorého sa dostali iba štátne nemocnice. Zarážajúci je napríklad fakt, že do minimálnej siete sa na južnom Slovensku nedostala žiadna nemocnica.

Juraj Lazový: Samotné opatrenie „stanoviť verejnú minimálnu sieť“ sa mi javí ako rozumný krok. Za diskutabilný považujem spôsob výberu poskytovateľov.

Juraj Nemec: Minimálna sieť sama o sebe by možno mohla mať aj nejaký význam, ale k jej stanoveniu sa nedostalo vhodným spôsobom.

Igor Hurčík: Úradníci arbitrálne rozhodnú... A na základe čoho?

OZ Vidiecky parlament: Takéto opatrenie nemožno ponechať svojvoľnému rozhodnutiu úradníkov. Vyvoláva to podozrenie klientelizmu. Racionálne by boli dva spôsoby. Buď na základe odborného posúdenia všetkých kritérií (kvalita, dostupnosť, efektívnosť a pod.) alebo praktickým overením životaschopnosti. Treba tiež nájsť riešenie, aby v štátnych nemocniciach neboli zákonite najslabší lekári.

Ludvík Posolda: Že sú kapacity predimenzované, je známe, riešenie je však zas v rovine byrokracie a skupinových záujmov.

Martin Kahanec: Racionalizácia základnej zdravotnej infraštruktúry je nevyhnutná.

Jozef Orgonáš: Ďalšia reglementácia. Trh vyrieši väčšinu problémov i zdravotníctve. Ingerencia štátu musí ísť do oblastí, kde sa partneri nevedia dohodnúť.

Milan Velecký: Súhlas. Nebol by som povedal, že si na to súčasná vláda trúfne. Mierne výhrady voči vlastníctvu ako dominantnému kritériu pre výber. Ale konečne prevládol názor, že minimálna sieť nie je to isté, čo optimálna alebo reálna sieť. Rovnako ako pri mzde. Štát garantuje určité minimum, ale priemer je niekde úplne inde. Veď nech zdravotnícke zariadenia preukážu zdravotným poisťovniam, ako efektívne vedú zabezpečiť kvalitnú zdravotnú starostlivosť pre ich poisťencov. Najmä tie súkromné zariadenia tvrdili, že to dokážu. Prečo naraz chcú, aby im štát garantoval, že s nimi zdravotné poisťovne (mimochodom, vďaka "skvelým" reformátorom obchodné spoločnosti, snažiace sa dosiahnuť zisk) musia uzatvoriť zmluvu, aj keby nechceli (nepovažovali za výhodné)?

Peter Pažitný: Dokonanie konceptu "štátneho zdravotníctva". Ale skúste Ficovi vysvetľovať modernú zdravotnú politiku.

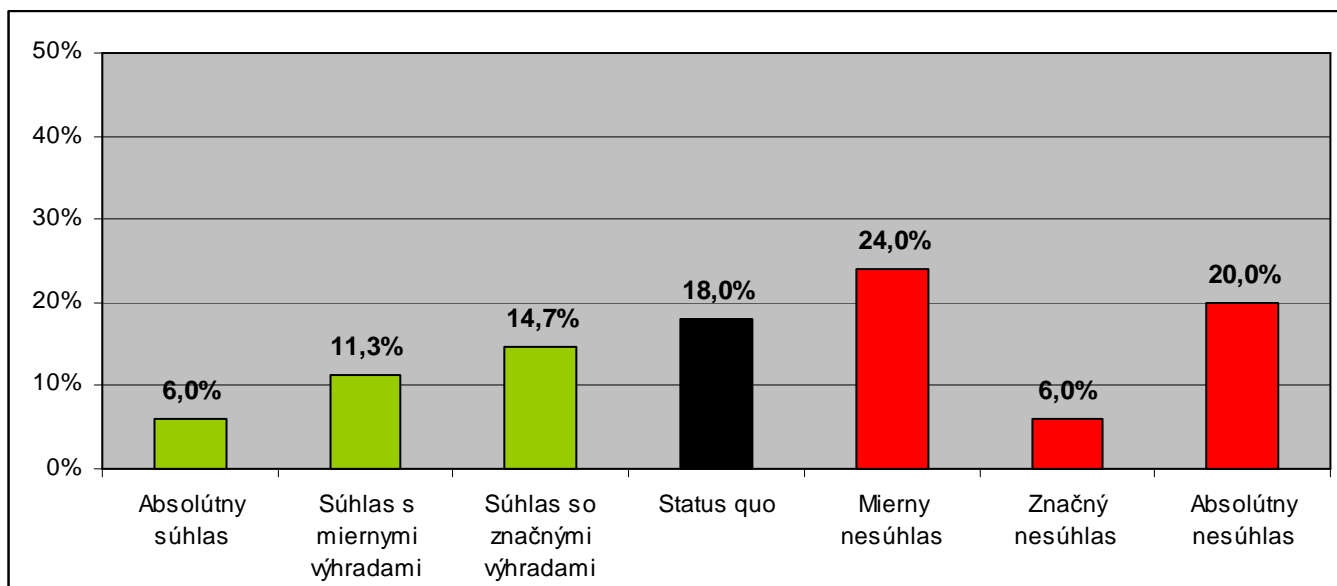
Richard Ďurana: Jedná sa o opatrenie, ktoré kartelizuje odvetvie a zabezpečuje istotu zmlúv výlučne štátnym zariadeniam.

Dušan Mitický: Je to opatrenie v neprospech pacienta, ukáže sa za pár rokov, keď sa motivácia o zlepšenie služieb pre pacienta vytratí.

Róbert Kičina: Neviem to posúdiť, no myslím, si, že toto opatrenie zdravotnú starostlivosť ani nezlepší, ani nezhorší.

Igor Rintel: Nedostatočné.

11. Zvýšenie príplatku k príspevku pri narodení (len prvého) dieťaťa z 11 000 Sk na 20 440 Sk (príplatok spolu s príspevkom - 25 000 Sk; zvýšené výdavky o 250 mil. Sk; pravidelné (raz za mesiac) preventívne prehliadky u gynekológa v období tehotenstva ako podmienka nároku na príplatok)

Radoslav Procházka: Akékoľvek dávky, ktoré štát môže kedykoľvek priznať, vziať, zmeniť a podobne, len posilňujú závislosť od neho a vytvárajú falošný dojem, že štát ako taký dobroprajný panovník má svoj ľud, na ktorom mu záleží a pomáha mu. V skutočnosti tým byrokracia len potencuje vlastnú nepostrádateľnosť a plazivú všadeprítomnosť, bezhlavo rozdávať vždy iba z cudzieho, keďže svoje, skutočne svoje, štát ani nemá.

Richard Ďurana: Neopodstatnené zvyšovanie demografu (nárok na dávku získavajú všetci bez ohľadu ich vnútornej motivácie mať prvé dieťa a bez ohľadu na ich majetkové pomery). Ďalší príklad neefektívnej sociálnej dávky, ktorá znižuje mieru solidarity v sociálnom systéme.

Ľuboš Vančo: Motivovať ľudí, aby mali prvé dieťa nedáva žiaden zmysel, pretože väčšina chce mať aspoň 1 dieťa. Motivácia by mala začať najmä pre ďalšie deti.

Peter Pažitný: Bezuzdný populizmus. Chudobou nie sú ohrozené rodiny s jedným dieťaťom, ale viacdtné rodiny žijúce len s jedným rodičom. Pre nich vláda neurobila nič.

OZ Vidiecky parlament: Opatrenie nie je orientované sociálne. Sociálna situácia rodiny sa zhoršuje až pri treťom a ďalšom dieťati. Ženy, ktoré vychovali viac detí, by mali byť v dôchodku finančne zvýhodnené.

Ludvík Posolda: Dosah viac politický ako sociálny.

Andrej Salner: Nerozumiem tej špeciálnej podpore prvého dieťaťa, hoc momentálne mi to nevadí, keďže čakám prvé.

Milan Velecký: Nevidím dôvod na to, aby spoločnosť niektoré dieťa podporila viac, a iné menej. Moja skúsenosť: druhé dieťa mi z hľadiska rodičov nepripadá o nič lacnejšie (najmä ak sa narodí krátko po tom prvom). Nerozumiem argumentu, že druhé dieťa už toľko nepotrebuje ako prvé. To som mal staršieho syna dávať spať na zem, keď sa narodil mladší? Mladší síce zdedil postieľku, ale staršiemu sme museli kúpiť posteľ. Alebo som mu mal dávať menej jesť? Alebo som mal menej platiť za benzín? Mal som menej prať? Menej kúriť? Alebo sme mali ísť bez neho na dovolenku? Iste, mladší zdedil oblečenie po staršom. Ale keď sú deti malé, rýchlo rastú a nestačia svoje oblečenie zničiť nosením. Takže ho celkom dobré predáte iným rodičom s mladšími deťmi. A keď sú deti staršie, už tak rýchlo nerastú a oblečenie vynosia. Nehľadiac na to, že vekom sa rozdiely (výška, veľkosť topánky) medzi starším a mladším stierajú a musíme im kupovať každému zvlášť (mladší už nededí). Ešte aj ten kočík mladší síce zdedí, ale inak by ste ho celkom dobre predali. Fakt neverím tomu, že druhé dieťa je pre rodičov lacnejšie. Koľko detí má Robert Fico? On má asi inú skúsenosť. Takže ak zvyšovať rodičovský príspevok (a ja si myslím, že áno), tak každému dieťaťu rovnako. A nanajvýš začať diskusiu o tom, či na druhé, tretie... dieťa nedať VIAC ako na prvé.

Adrián Ďurček: Diskriminačné opatrenie.

Tomáš Dudáš: Ide o pozitívny krok v oblasti mladých rodín, otázne je však zameranie tohto opatrenia iba na prvé dieťa v rodine. Navyše, je naivné sa nazdávať, že táto dávka pomôže vážnejšie zmeniť negatívne demografické trendy na Slovensku.

Juraj Nemec: Nie som si istý účinnosťou opatrenia v smere rastu pôrodnosti.

Juraj Lazový: Hodnotím v princípe pozitívne, aj keď o praktickom význame pre zlepšenie demografickej situácie, resp. o štruktúre príspevkov na všetky novonarodené deti je možné polemizovať.

Miroslav Siváček: Nič neriešiacie opatrenie. Zvýšenie príplatku o 9,5-tis. Sk nie je pre založenie kompletnej rodiny motivačné a navyše nie je spojené s ďalšími systémovými opatreniami.

Jozef Orgonáš: Chýbajú však systémové opatrenia. Tu sa musí Európa zobudiť, lebo je to celoeurópsky problém.

Martin Kahanec: Opatrenie, ako aj jeho podmienenie prehliadkami je mierne pozitívne. Je však nesystémové a nepodložené analýzami.

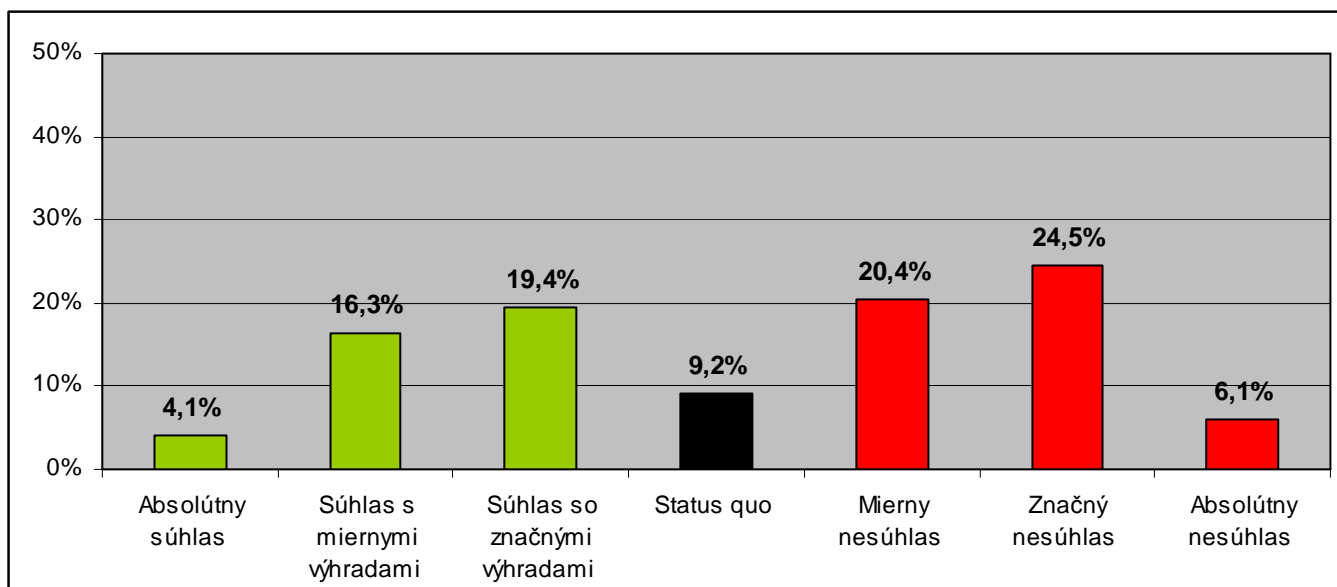
Dušan Mitický: Nesystémové opatrenie je zneužívateľné, radšej zvýšenie rodinných prídavkov za predpokladu dobrej starostlivosti o dieťa.

Róbert Kičina: Rodenie detí treba podporovať, ale adresnejšou sociálnou politikou. 25-tisíc korún treba dať len ľuďom s platom napr. pod národným priemerom a pri vyšších príjmoch túto dávku regresívne znižovať. Bohatí ľudia na ňu nie sú odkázaní a nepotrebujú ju.

Igor Hurčík: Demografický vývoj SR je dosť hrozivý, takže súhlasím.

Igor Daniš: Ľudí je dosť. Na Slovensku, hlavne na Západe, je vysoká hustota obyvateľstva. Predpokladaný demografický vývoj môže ohroziť nielen fungovanie ekonomiky republiky, ale aj rôzne sociálne a morálne vzťahy v spoločnosti. Riešením by bolo zanechanie rovnovážneho stavu, a to podporou nie narodenia prvého dieťaťa, resp. každého, ale prvých dvoch.

12. Rozhodnutie vlády SR stavať 157 km diaľnic a rýchlostných ciest pomocou súkromného kapitálu cez PPP projekty (náklady od 150 mld. Sk do 300 mld. Sk)

Juraj Nemec: Verejný sektor nie je pripravený na manažovanie takého veľkého rozsahu PPP projektov, z čoho vyplýva zásadné riziko neefektívnosti. PPP projekty sú v podstate len určitou formou pôžičky od súkromného sektora a môžu byť efektívne len za podmienky mimoriadne kvalitného tzv. kontrakt manažmentu. Dopady na verejné financie sú jasné – započítanie objemu kontraktu do deficitu stanovujú pravidlá Eurostatu.

Juraj Lazový: Ide o vážne a finančne náročné vládne rozhodnutie. Na jednej strane dobre manažované PPP projekty môžu priniesť zvýšenú efektívnosť pri verejných investíciách, na druhej strane zle riadené projekty prinesú zvýšenú záťaž na verejné financie. Rozhodnutie o PPP projektoch na výstavbu diaľnic bolo z môjho pohľadu prijaté dosť rýchlo a bez dostatočnej diskusie. Môže však priniesť potrebné urýchlenie tempa vo výstavbe cestnej infraštruktúry. Konečný výsledok si netrúfam odhadnúť.

Miroslav Siváček: Rozhodnutie stavať diaľnice formou PPP projektov vidím v princípe ako rovnocennú alternatívu k už používaným postupom. Rozhodujúcim faktorom pre úspech a zároveň najväčším rizikom však bude schopnosť štátu celý projekt transparentne a efektívne manažovať. Žiadne skúsenosti, lobistické záujmy, absolútna odborná nepripravenosť, hurá charakter celej akcie (napr. už uskutočnené prvé tendre na dodávateľa bez schválenia metodiky PPP) dávajú tušiť, že sa ešte dožijeme neprijemných prekvapení.

Tomáš Dudáš: Kým samotný fakt použitia PPP projektov je možno hodnotiť pozitívne, proces ich realizácie je zo strany vlády veľmi unáhlený. SR nemá s projektmi takéhoto finančného rangu žiadne skúsenosti a celý proces je umelo zrýchlený, aby sa splnil ťažko uskutočniteľný cieľ prepojiť Bratislavu a Košice už v roku 2010. V súčasnosti ani MF SR nevie kvalifikovane odhadnúť dlhodobý dosah týchto projektov na verejné financie.

Luboš Vagač: Na fiškálne riziká takéhoto megaprojektu upozornilo aj MF SR. Chcelo by to najprv pilotné projekty, ktoré by odhalili plusy a riziká takejto formy výstavby, a nie za každú (politickú) cenu zvýšiť riziko zadlžovania budúcich generácií.

Róbert Kičina: Diaľnice Slovensko veľmi potrebuje ale NIE ZA AKÚKOL'VEK CENU! S PPP projektmi nemáme žiadne skúsenosti. Nevieme, aké dopady bude mať takéto rozhodnutie na verejné financie v budúcnosti. Jednoznačne by bolo treba odskúšať PPP na vybranom úseku, alebo inom, menšom projekte.

Martin Hošták: PPP projekty budú mať v budúcnosti veľký dosah na verejné financie. Je potrebné k nim pristupovať veľmi opatrne.

Eugen Jurzyca: Diaľnice stavať treba, systém PPP by sme mali ale najprv overiť v slovenskej praxi na menších projektoch.

Peter Pažitný: Výstavbu diaľnic do roku 2010 predražujú minimálne dva faktory: 1) nepostačujúca súčasná znalosť náročného terénu, 2) cena súkromného kapitálu. Navyše, Slovensko nemá žiadnu skúsenosť s takýmto typom

projektu a experimentovať hneď na takomto dôležitom projekte ako diaľnice považujem za hazard. Osobne preferujem výstavbu z verejných zdrojov podľa pôvodného harmonogramu.

Richard Ďurana: Za lepšie riešenie považujem výstavbu súkromných diaľnic. Megalomanský projekt v krátkom časovom horizonte bez reálnych skúseností s PPP projektmi sa nemôže skončiť inak ako plytvaním s verejnými zdrojmi.

Pavol Žilinčík: Nedostatočné ekonomické zhodnotenie, prispôsobovanie všetkých právnych a ekonomických parametrov dosiahnutiu jedného politického rozhodnutia, bez hľadania iterácií, bez konfrontácie s realitou. To hrozí škodou veľkého rozsahu.

Adrián Ďurček: Považujem za nedostatočne pripravené.

Milan Velecký: Opatrný súhlas, PPP projekty sú náročné pre štát z hľadiska výberu partnera a nastavenia podmienok. Myslím si, že je to prvé využitie tohto nástroja a hneď v relatívne veľkom rozsahu. Je potrebné, je zmysluplné, ale náročné pre vládu. Treba veriť, že nie príliš náročné.

Ludvík Posolda: Myšlienka dobrá, jej realizácia už menej.

Martin Kahanec: Infraštruktúra je dôležitým nositeľom rozvoja. PPP je rizikový spôsob jej realizácie.

Jozef Orgonáš: Rozhodnutie stavať diaľnice je správne, avšak do tej miery, nakoľko na to máme. Málo transparentné rozhodnutie ovplyvňujúce výdavky budúcich generácií.

Igor Hurčík: Lúvim infraštruktúru, to je jediná cesta pre rozvoj SR. Maličký side-effect je rozpočtový dopad, a preto nemôžem ani úplne súhlasiť a ani úplne zamietnuť rozhodnutie vlády.

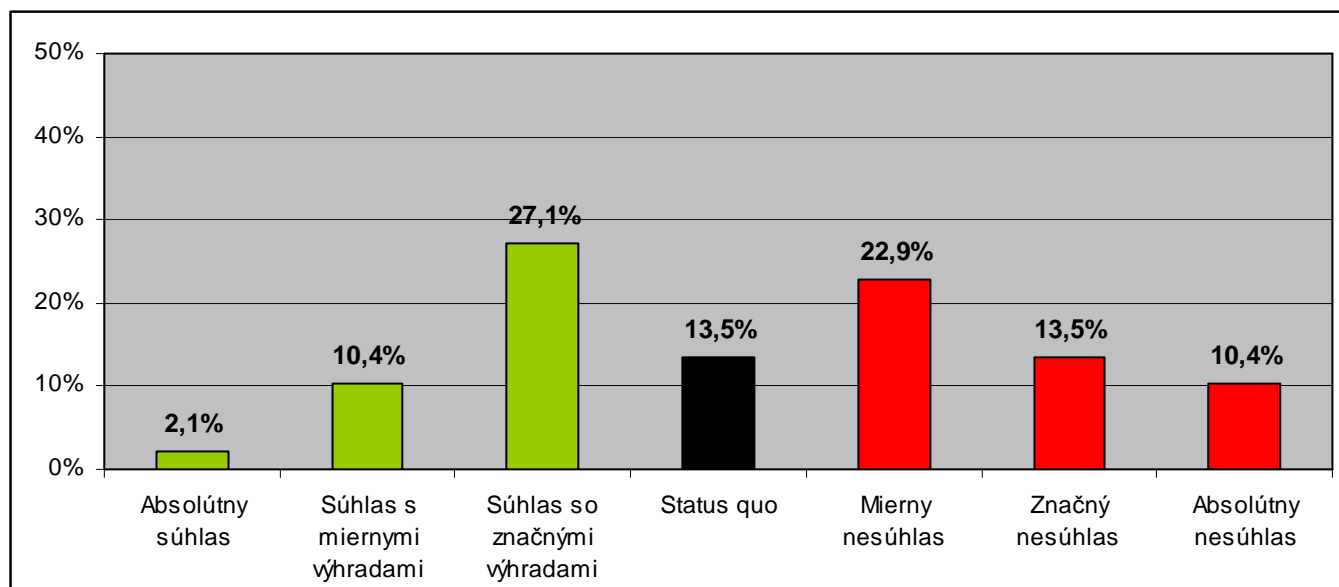
OZ Vidiecky parlament: Urýchlenie výstavby ciest sprístupní vidiecke regióny a podporí tým ich rozvoj. Rizikom sú však PPP projekty spustené bez predchádzajúcich skúseností. Nie sú známe dopady v nadchádzajúcich desaťročiach. Problémom zostáva legislatíva vyvlastňovania pôdy na stavbu diaľnic vo verejnom záujme.

Igor Daniš: Cesty spájajú ľudí. Bolo to tak odjakživa. Je pozoruhodné, že na Slovensku stále existujú kritici stavania diaľnic. Spojenie dvoch najväčších miest Slovenska v dĺžke približne 350 km bude trvať asi 30 rokov, t.j. 11 km diaľnic na 1 rok. Slovensko asi dosiahne v tejto oblasti svetový rekord v pomalosti. Horšie sú na tom snáď iba Poliaci. Výhovorky o technickej náročnosti sú samozrejme hlúpe, pretože po prvé Slovensko má široké roviny medzi pohoriami a po druhé, kto trochu cestoval (nie po Rakúsku), vie, v akých členitých terénoch sa vo svete stavajú diaľnice. Pokiaľ ide o výkup pozemkov, abstrahujúc od špekulantov a ich mediálne tlaky, mala vláda určite viac jednat' a ponúknuť vyššie ceny a až potom začať s krajnými opatreniami.

Aleš Michl: Krok správnym smerom, dôležitý je ale výsledok.

Jaroslav Vokoun: Musíme sa naučiť, že cesta vpred koreluje so zadlžením. Preto treba ukázať víziu, ako sa budúcnosť vyrovná s týmto aspektom (to bolo zanedbané v prípade penzijnej reformy, preto tu môže hroziť ďalšia sekera). Peniaze v štáte sú, len sa dávajú na všetko, a tak v konečnom dôsledku nikde ich nie je dosť. Ak tu existuje regionálna politika, tak tu je možnosť v praxi ukázať, ako sa to robí. Západné Slovensko má diaľnicu, a tak východ by mal byť odmenený už len za to, že tak dlho čakal. Raz za čas je dobré zmeniť lokalitu umiestnenia hlavného mesta a potom veci samozrejme prestanú byť samozrejmými. Veľa peňazí = vysoké riziká podvodov.

13. Štátny rozpočet na rok 2008 (schodok štátneho rozpočtu - 32 mld. Sk; deficit verejných financií - 2,3% HDP)

Peter Gonda: Štátny rozpočet a rozpočet verejnej správy na rok 2008 je podriadený cieľu nahradenia koruny eurom v roku 2009. Neprispeje k riešeniu deformácií vo verejných financiách, ale ich prehľbuje. Je podľa mňa ďalšou premárnenou príležitosťou riešiť problémy verejných financií v ekonomicky priaznivom období. Plánované zlepšenie hospodárenia verejnej správy na rok 2008 je v porovnaní s rozpočtom na rok 2007 nepatrné. To považujem v čase rýchleho reálneho ekonomického rastu a napríklad vysokého reálneho rastu spotreby za ďalšiu premárnenú šancu na zrealizovanie viditeľnejších úspor. Miernе zlepšenie hospodárenia vo verejných financiách navyše nemá byť opäť dosiahnuté znížením (rastu) verejných výdavkov, ale výrazným zvýšením príjmov, ktoré sa "nafúknu" aj vďaka vyššej tvorbe zdrojov a rastu spotreby subjektov v ekonomike. Verejná správa by však v roku 2008 mala prerozdeliť až o 64 mld. Sk viac než sa rozpočtovalo na rok 2007. Verejné výdavky sa tak majú zvýšiť oproti rozpočtu 2007 až o necelých 10%, čím výrazne predstihnú aj očakávanú infláciu. Rozpočet však kontinuálne prenáša aj deformovanú štruktúru výdavkov - pokračujúcu vysokú spotrebu verejnej správy, prílišné výdavky na transfery do podnikateľskej sféry a stále málo adresný a veľký balík sociálnych výdavkov. Hlavnou deformáciou v rozpočte sú však stále značné "podpory" podnikateľským subjektom. "Vyvolenými" sú opäť podnikatelia v pôdohospodárstve. Tí majú mať v roku 2008 prístup k verejným zdrojom o 32% viac než sa rozpočtovalo na rok 2007, za čo však môžu vďaka prostriedkom z EÚ. Takáto "podpora" pritom znamená zanedbateľnú časť príjmov farmárov a nezriedka udržiava prebytky a vyššie ceny v odvetví. O úsporách a snahe o riešenie deformácií verejných financií v rozpočte nemôže byť ani reči.

Mária Machová: Nevyužitá šanca na vyrovnaný rozpočet.

Martin Kahanec: Za súčasného enormného ekonomického rastu by malo byť zodpovednosťou vlády a parlamentu realizovať vyrovnaný rozpočet.

Luboš Vagač: Hodnotenie by bolo určite lepšie, keby sa ekonomický boom využil na výraznejšie zníženie deficitu alebo na vyššie investície do oblastí, na ktorých by mala krajina v budúcnosti stavať/prosperovať (vzdelávanie, veda, infraštruktúra).

Martin Hošták: Málo ambiciózny z hľadiska znižovania deficitu - súčasný priaznivý stav ekonomiky umožňuje realizovať aj ambicióznejšie opatrenia na znižovanie deficitu verejných financií.

Aleš Michl: S takovým rastom HDP by som čakal vyrovnaný rozpočet.

Peter Pažitný: Pri takomto vysokom raste HDP bolo možné už v roku 2008 vytvoriť vyrovnaný rozpočet.

Ludvík Posolda: Štátny rozpočet mal byť už tretí rok vyrovnaný a teraz je najvyšší čas. Z hľadiska jeho štruktúry je tam priveľa na "prejedanie" a primálo na "vzdelávanie".

Miroslav Siváček: Premárnená príležitosť. Nárast výdavkov o takmer 9% p.a. je neobvykle vysoký a prichádza v roku, kedy nie je nutné smerovať zdroje do "povinných" výdavkov, ako je napr. sociálne zabezpečenie. Navyše zo

zdrojov štátneho rozpočtu nie sú v roku 2008 financované žiadne mimoriadne investičné akcie. Smerovanie zdrojov do menej perspektívnych oblastí bolo už veľakrát kritizované.

Richard Ďurana: V štúdii Úspory a zdroje verejných financií (autori INESS, KI, NFAH) sme identifikovali možné reálne úspory, ktorých aplikovaním by bolo možné zostaviť vyrovnaný štátny rozpočet. Neefektívnymi výdavkami, ktoré vedú k deficitnému rozpočtu, vláda zadlžuje budúce generácie. Vláda v čase vysokého rastu daňových príjmov premrháva príležitosť vyrovnať štátny rozpočet.

Jozef Orgonáš: V čase prosperity treba sporiť, priestor je dostatočný na úspory, socialistická vláda to však dokáže ťažko, vláda získala peniaze bez námahy.

Igor Daniš: Vláda bez hodnôt a stratégie predkladá sebe podobný rozpočet. Kto si vylobuje, má, kto nie, nemá. Dobré sa pasie na úrodnom pozemku vytvoreného prácou predchodcov. Tí za odmenu možno pôjdu za mreže.

OZ Vidiecky parlament: Štátny rozpočet na rok 2008 nepodporuje rozvoj vidieka (okrem nie veľmi stimulujúcej podpory poľnohospodárskych podnikov) v potrebnej miere. Podcenená je modernizácia cestnej siete, rozvoj bývania, sociálne vecí, vzdelávanie, diverzifikácia vidieckej ekonomiky. Nedostatočným tempom sa zefektívňuje štátna správa, nedostatočne sa znižuje rozpočtový deficit. Rozpočet neodôvodnene zvyšuje rezervu vlády na nesystémové opatrenia a nesleduje európsky trend podpory vzdelávania a výskumu.

Tomáš Dudáš: Samotná výška deficitu štátneho rozpočtu je celkom chvályhodná, aj keď pri súčasnom rekordnom hospodárskom raste by sa vláda mala snažiť možno aj o vyrovnaný rozpočet. Kritizovať však treba nastavenie priorit štátneho rozpočtu, keďže opätovne došlo k výraznému navýšeniu zdrojov pre poľnohospodárstvo, pričom výdavky na školstvo a na vedu rastú iba v obmedzenej miere. Žiaľ, dotáciami do poľnohospodárstva sa nepriblížime k modernej znalostnej ekonomike.

Juraj Lazový: Vzhľadom na ľavicové zloženie súčasnej vlády hodnotím v princípe pozitívne klesajúci plánovaný deficit verejných financií. Negatívne hodnotím štruktúru výdavkov najmä zbytočne vysoký nárast nákladov na dotácie pre poľnohospodárov a zníženie podielu výdavkov na vzdelanie, vedu a výskum.

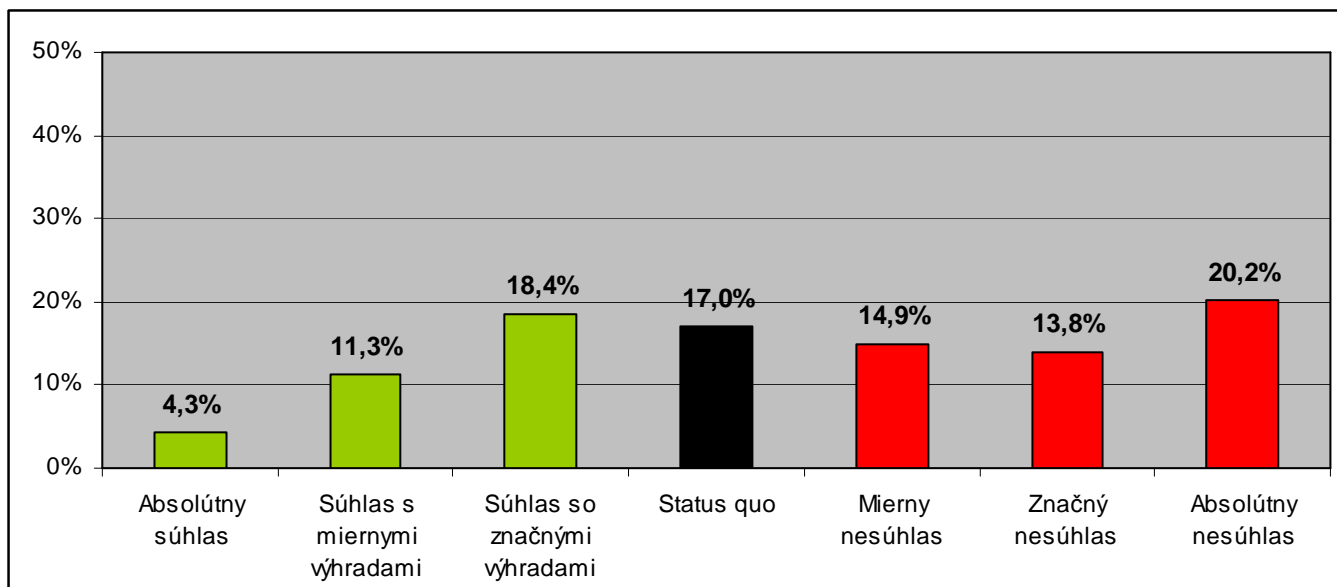
Róbert Kičina: Stabilita verejných financií je plus, málo ambícií je mínus, výsledok je nula.

Igor Hurčík: Maastrichtské kritériá na výbornú. Trochu mi chýba dlhodobý pohľad a investície do budúcnosti (vedomostná ekonomika atď.).

Juraj Nemec: Reálny deficit asi bude iný (PPP a sociálna reforma). Splnenie kritéria deficitu je aj na úkor podviazania financií pre kľúčové rezorty – najmä veda a vzdelávanie, pri nadmernom rozsahu dotácií pre podnikateľskú sféru, čo považujem za systémovú chybu a kupovanie voličov.

Milan Velecký: Z mnohých argumentov proti uvediem len jeden z oblastí, ktorú sa snažím trochu viac sledovať. Nezvýšenie platieb štátu za ekonomicky neaktívnych poistencov (alebo iná forma dofinancovania verejného zdravotného poistenia, napríklad zúženie okruhu osôb, za ktorých poistenie platí štát). Mal som pocit, že už existuje dohoda naprieč politickým spektrom o nedofinancovanosti zdravotníctva. Postupné zvyšovanie platieb štátu uznala (aj keď až v poslednom roku vládnutia) aj predchádzajúca vláda, považovaná za reformnú. A aj teraz si to dala nielen do programu, ale vlani sčasti aj realizovala. Nemôžem súhlasiť s tým, že sa opäť vraciame späť k diskusiám, či je vôbec potrebné zdravotníctvo dofinancovať.

14. Zákon o minimálnej mzde (ak sa na úprave výšky minimálnej mzdy nedohodnú sociálni partneri, zvýši sa nariadením vlády automaticky o medziročný nominálny rast priemernej mzdy v hospodárstve SR; úprava minimálnej mzdy vždy k 1. januáru)

Martin Kahanec: Opatrenie, ktorého dopad tuším nie je jasný ani jeho proponentom. Definuje ekvilibrium v kolektívnom vyjednávaní, ktoré de facto znamená oslabenie role kolektívneho vyjednávania a zníženie flexibility trhu práce a zavádza do ekonomiky inflačné prvky.

Igor Hurčík: Akurát toto opatrenie nesplní ten sociálny účel a nepomôže tým najslabším sociálnym vrstvám (kvalifikácia, vzdelanie atď.) pri získaní a dlhodobom udržaní práce.

OZ Vidiecky parlament: Minimálna mzda môže zvyšovať nezamestnanosť, nemotivuje k zvyšovaniu kvalifikácie, znevýhodňuje malých podnikateľov, pričom nemá zásadný vplyv na modernú časť slovenského hospodárstva.

Richard Ďurana: Inštitút minimálnej mzdy nie je ekonomicky obhájitelný a predstavuje spolu s vysokými odvodmi zásadnú bariéru pri vytváraní pracovných miest pre nízkokvalifikovanú pracovnú silu, ktorá tvorí na Slovensku väčšinu dlhodobo nezamestnaných. Preto považujem za lepšie riešenie jej zrušenie, a nie jej pravidelný rast.

Miroslav Siváček: Myslím, že minimálna mzda už stratila v dnešnej spoločnosti svoje miesto. Je to zbytočné administratívne opatrenie.

Juraj Nemec: V prvom rade nesúhlasím s existenciou minimálnej mzdy.

Jozef Orgonáš: Minimálnu mzdu treba zrušiť.

Ludvík Posolda: Aj keď aktuálne ide o reálny kompromis sociálnych partnerov, zo strategického hľadiska je inštitút minimálnej mzdy aj s jeho väzbami na iné právne normy škodlivým nezmyslom.

Martin Hošták: Došlo k čiastočnému "transparentneniu" zvyšovania minimálnej mzdy. I keď minimálna mzda ako inštitút by z dlhodobého hľadiska mala byť zrušená.

Róbert Kičina: Konečne bude minimálna mzda predvídateľnejšia, bude rásť o percento rastu priemernej mzdy. Nepredpokladám, že by sa sociálni partneri dokázali dohodnúť na nejakom inom kompromise.

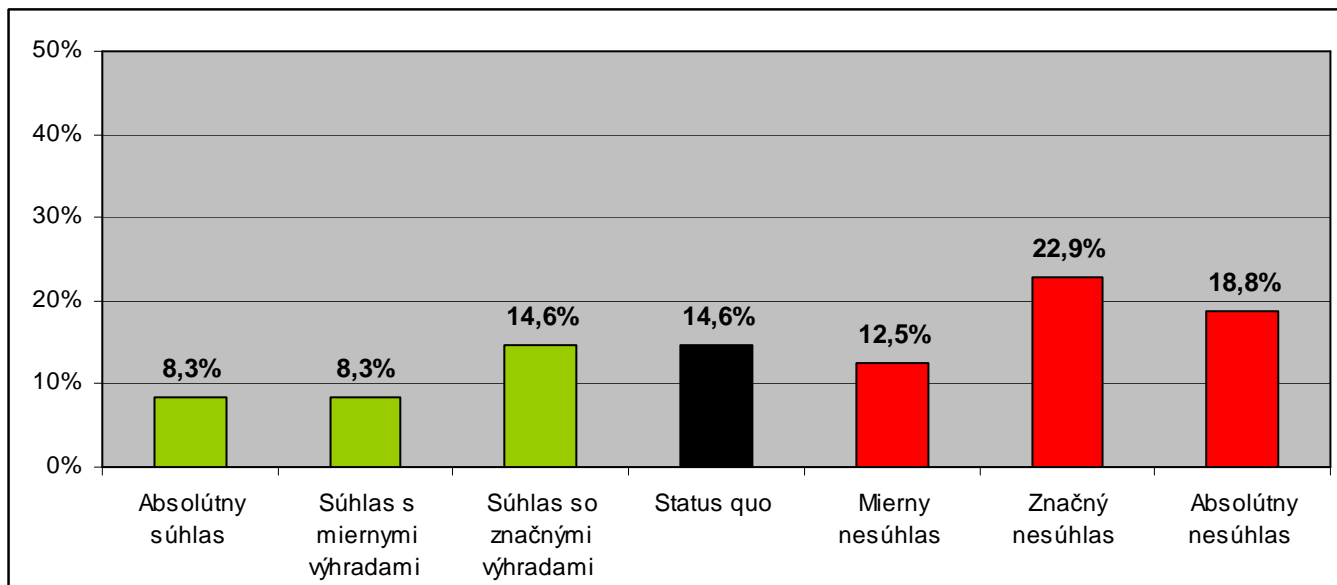
Juraj Lazový: Na existenciu minimálnej mzdy nemám vyhranený názor. V prípade ak takýto inštitút existuje, podporujem jasný mechanizmus jej rastu, a nie každoročné komplikované rokovania sociálnych partnerov, ktoré často neprinášajú všeobecnú dohodu.

Anonymný komentár*: Súhlas vyplýva s ohľadom na skutočnosť, že výška minimálnej mzdy je nízka. Tento prístup však nie je vhodný vo všetkých ekonomikách.

Luboš Vagač: Zákon nerieši problém rovnakého nastavenia minimálnej mzdy bez ohľadu na regionálne rozdiely v priemerných mzdách.

* Respondent si neželal byť menovaný.

15. Plán plošného zníženia počtu štátnych zamestnancov o 20% do konca roka 2007 (skutočné zníženie stavu štátnych úradníkov je podľa rôznych názorov od 0% do 5%)

Miroslav Siváček: Samotný návrh znie lákavo, ale je to opatrenie, ktoré ostane na papieri. Pred stanovením tak ambiciózneho cieľa by si akákoľvek iná organizácia vypracovala aspoň základnú analýzu. Takto je to strelba od boku a zbytočné zneistenie zamestnancov sektora.

Richard Ďurana: Prázdne reči do vetra nikomu nepomôžu. Bez procesnej analýzy odstraňujúcej duplicitu a zbytočné funkcie verejnej správy nemôže tento záväzok viesť k zlepšeniu stavu, zvlášť keď nedochádza k úsporám v rozpočtovaných mzdových výdavkoch. Cieľ je dobrý, ale chýba skutočná snaha niečo zmeniť - chýba realizovateľný plán - čo znamená obmedzovať rozsah pôsobenia verejnej správy, nahradzovanie jej funkcií trhovými inštitúciami.

Igor Hurčík: Podľa mňa tu vôbec nejde o počet zamestnancov, ale o efektivitu a produktivitu, inými slovami o procesné riadenie. Keď si to dobre pamätám, tak v rokoch 1990 - 1993 boli všetky podniky štátne a na ministerstve hospodárstva bolo menej ako 250 zamestnancov. A dnes...?

Luboš Vagač: Snaha zoštíhliť štátnu správu je chvályhodná, avšak zvolená forma plošného zníženia, navyše skôr deklarovaného ako skutočne realizovaného, je neefektívna. Bolo by zaujímavé porovnať čísla o vyplatenom odstupnom so skutočnými/plánovanými úsporami, a zistiť, v koľkých prípadoch došlo iba k presunu úradníkov na iné miesta.

Mária Machová: Plošným znížením sa nič nedosiahlo. V zásade sa len zrealizoval plánovaný a skutočný stav zamestnancov vo väčšine rezortov a aj vykazované úspory sú predovšetkým fiktívne. Bez podstatných zmien, ktoré povedú k efektívnejším procesom výkonu štátnej administratívy, sú všetky predstavy o znížení počtu úradníkov nereálne.

Eugen Jurzyca: Je to ako plán na stúpanie výšky teplovzdušného balóna pomocou vyhodenia pätiny hmotnosti. Okrem pieskových vriec, aj alikvotnej časti balóna.

Aleš Michl: Doporučuji jiný postup: nejdříve audit resortu, a pak aplikaci jeho výsledků: Plošně snižovat zamestnance je nesmysl.

Jozef Orgonáš: Ambiciózný cieľ, možno i správny, avšak bez relevantnej analýzy. Byrokracia, v pozitívnom zmysle slova, sa nedá robiť bez ľudí a ich reálna, objektívna potreba musí byť daná potrebou, a nie prianím.

Juraj Nemec: Plošné opatrenia vo verejnom sektore sú vždy tým najhorším, čo sa môže urobiť. Kvalitný úradník na správnom mieste a so správnymi funkciami je rovnakým prínosom pre spoločnosť ako prosperujúce podnikanie!!!

Róbert Kičina: Opatrenie môže znefunkčniť verejnú správu. V rezortoch, kde prebehol audit, bol počet úradníkov optimalizovaný. Zníženie počtu úradníkov neznamená nižšie výdavky na mzdy štátnych zamestnancov. Na MF SR

a MO SR sa rozpočet na mzdy po prepustení nadbytočných medziročne nezmenil a peniaze sa použili na motivačné odmeňovanie schopných ľudí. Populistický cieľ bez zváženia reálnych dôsledkov.

Tomáš Dudáš: Už pri odsúhlasení tohto plánu viacerí analytici poukazovali na jeho nerealistický charakter, čo sa neskôr aj preukázalo pri kontrole plnenia tohto plánu. Ide o typický populistický plán, ktorého cieľom bolo vytvoriť zdanie rozhodnosti a šetrnosti.

Juraj Lazový: Zámer znížiť počet štátnych zamestnancov je správny, zvolený spôsob realizácie je byrokratický, výsledky tristné. Zdá sa, že hlavným motívom nebolo zefektívniť štátnu správu, ale formálne prijať populárne opatrenie.

Anonymný komentár*: Plošné zníženie nepovažujem za vhodný spôsob riešenia. Dôležité je pozrieť sa na problém s ohľadom na špecifické charakteristiky konkrétneho rezortu, organizácie a pod. a s ohľadom na účel zmien, potreby a úlohy organizácie a pod. S ohľadom na vstup do EÚ a potrebu posilňovania ďalších kapacít však bolo 20% nerealistickým cieľom.

Adrián Ďurček: Nesystémové a okrem toho obchádzané uznesenie. Takýmto plošným rozhodnutím nie je možné dosiahnuť kvalitný výsledok.

Martin Kahanec: Plán zníženia je o.k., jeho nerealizácia je však pravdepodobná.

Dušan Mitický: Sľuby.

Peter Pažitný: Sci-fi.

Ludvík Posolda: Zámer je veľmi dobrý, ale ťažko naplniteľný, nakoľko je v príkrom rozpore s ideovým a politickým zámerom „zvyšovať vplyv štátu“. A keby to ej reálne bolo, 20% je málo.

Jaroslav Vokoun: Je zrejmé, že je to také niečo ako spartakiádne hnutie. Plošne robiť niečo v heterogénnom organizme, na to sa musí vyvinúť špeciálna hlava, čo to vymyslí.

Igor Daniš: Kto prišiel s týmto návrhom? Fico sám? Ide o žart? Dá sa ním vážne zaoberať? Ide o páku pre neposlušných zamestnancov?

Pavol Žilinčík: Toto opatrenie bolo šikovne zneužitá na to, aby sa novo dosadení vedúci úradov zbavili pracovníkov, ktorí boli nepohodlní. Došlo tak k tomu, že pracovníci odborne a morálne na vysokej úrovni boli s odvolaním sa na tento plán vyhodení, ich práca je v súčasnosti vykonávaná ľuďmi, ktorí sa dokážu podpísať pod akékoľvek nezákonné, ale politicky žiaduce rozhodnutia. Osobitne rezort životného prostredia je týmto trendom vážne poškodený, a jeho dôsledky sa už prejavujú aj v praxi – v rozhodnutiach, ktoré odborne a právne neobstoja, ale sú politicky vhodné. Obsadenie pozícií na úradoch ľuďmi bez zábran má pre spoločnosť veľmi negatívny dopad a význam.

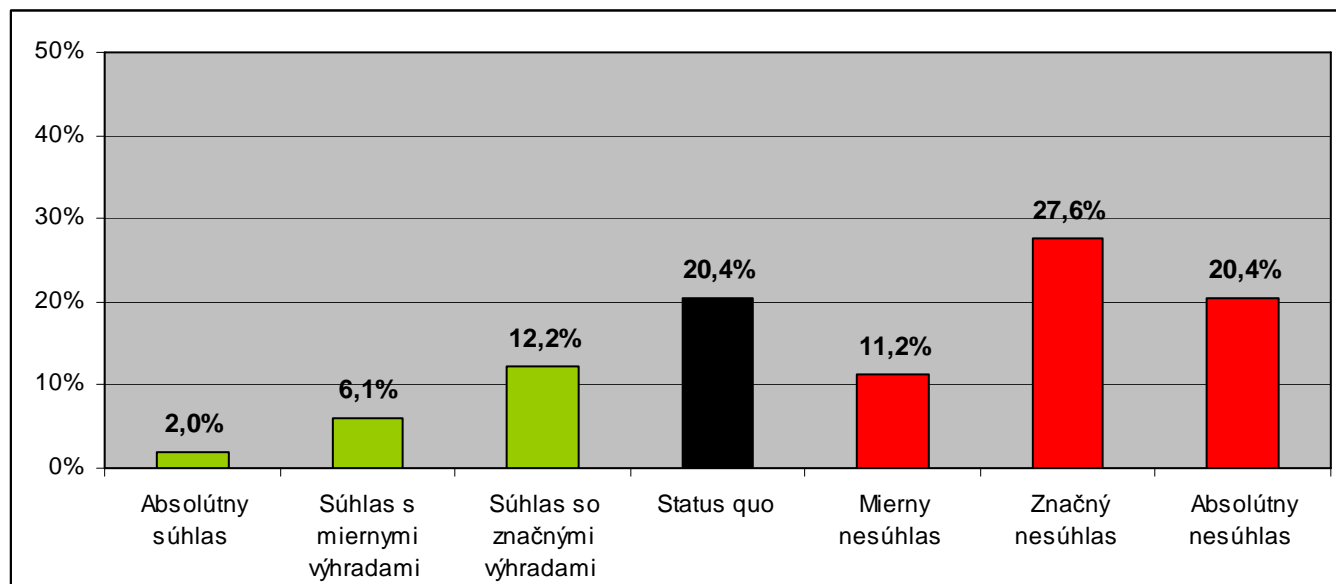
OZ Vidiecky parlament: Úsporu nákladov na riadenie štátu treba znížiť racionalizáciou, nie plošným znížením počtu úradníkov. V prvom rade toto opatrenie ponúka šancu zbaviť sa ľudí, ktorí mali profesionálne a ľudské prešľapy alebo blízkych príbuzných.

Vladimír Mojš: Nemalo by ísť len o otázku zníženia výdavkov ale predovšetkým o otázku zvýšenia výkonnosti meranej okrem iných ukazovateľov aj zvýšením vhodných príjmov príslušného rezortu. V tomto prípade ide o parciálne riešenie jedným smerom.

Milan Velecký: Treba aspoň oceniť snahu a trend.

* Respondent si neželal byť menovaný.

16. Mimoriadne odpustenie penále za dlžné sociálne odvody v prípade ich splatenia Sociálnej poisťovni do konca januára 2008 (odhad zvýšených príjmov Sociálnej poisťovne – 900 mil. Sk; novela zákona o sociálnom poistení)

Radoslav Procházka: Absurdnejší spôsob ako zvýšiť príjmy SP sa dá len ťažko vymyslieť - pravidelným vytváraním a potvrdzovaním očakávaní, že sa oplatí odvody neplatiť, zákonodarcu platobnú disciplínu iba zhoršuje. Jediné pozitívum je konzistentnosť tohto opatrenia s postojom moci v iných otázkach, napríklad vo vzťahu k arbitráži s akcionármi zdravotných poisťovní - morálny hazard nielen káže, ale aj praktizuje.

Róbert Kičina: Predpokladám, že aj táto amnestia, mala opäť prívlastok "posledná". Neplatenie odvodov = najvýhodnejšia pôžička. Veď príde ďalšia vláda a ďalšia amnestia, a tým vlastne podnikateľ získava bezúročnú pôžičku od štátu. Iste, neplatenie odvodov je trestným činom, ale koľkých podnikateľov doteraz za to zavreli (alebo koľkých riaditeľov nemocníc!!!)???

Juraj Nemec: Poctivosť sa nevypláca...

Peter Pažitný: Opäť víťazia dlžníci nad poctivými.

Richard Ďurana: Zúfala snaha o zvyšovanie príjmov Sociálnej poisťovne, energia zamestnancov poisťovne a MPSVR SR by sa mala nasmerovať na zvýšenie efektivity výberu odvodov.

OZ Vidiecky parlament: Odpustenie penále už viackrát bolo. Opatrenie pôsobí demotivačne na tých, ktorí dlhy nemajú. Účinnnejšie a potrebnnejšie by boli opatrenia na zlepšenie vymáhateľnosti.

Juraj Lazový: Nie som zástancom "pravidelne" sa opakujúcich odpustení penále zo strany SP. Podporujem myšlienku systémového riešenia vo forme spoločného výberu poistného s daňami. Nepoznám štatistiky, ale predpokladám, že štát je vo výbere daní podstatne úspešnejší ako vo výbere odvodov.

Miroslav Siváček: Amnestia na trestné činy by sa nemala vydávať každé tri roky.

Jaroslav Vokoun: To sa už môže stať pravidelným tzv. odpustkovo-penálovým zákonom.

Ludvík Posolda: Opakovaný vtíp nie je vtípom, akurát, v tomto prípade je to nebezpečné.

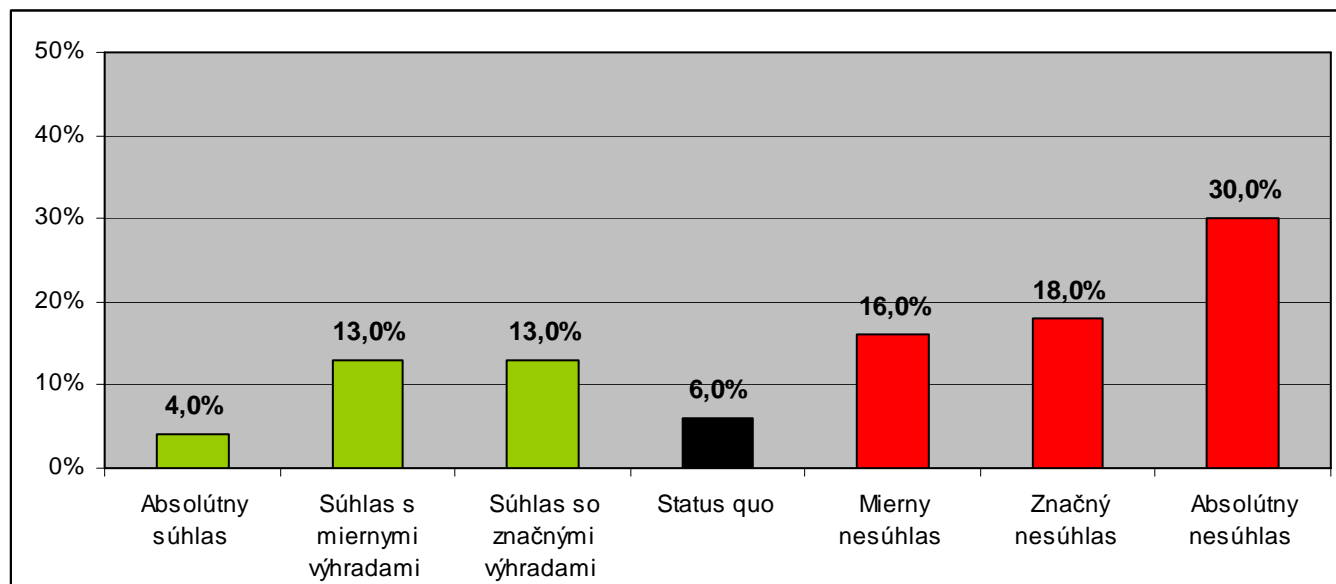
Martin Kahanec: Morálny hazard, netransparentnosť systému.

Igor Hurčík: Retroaktívna zmena pravidiel, ktorá nezabezpečí stabilizáciu prvého piliera.

Igor Daniš: Vývoj napovedá, že systém je zle nastavený. Treba ho efektívne zmeniť.

Jozef Orgonáš: Pokiaľ nejde o "recidivistov"...

17. Ustanovenie maximálnej výšky celkových úrokov a poplatkov za poskytnutie spotrebiteľského úveru (navrhovaný limit – dvojnásobok trhovej priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov pre príslušný typ spotrebiteľského úveru)

Richard Ďurana: Regulovaným úrokom k neregulovanej úžere. Úrokový strop skomplikuje cestu k úveru pre najchudobnejších, pretože banky sa budú snažiť vyhnúť riziku. A tak napriek tomu, že cieľom zákona je chrániť spotrebiteľa pred vysokými úrokmi a nelegálnymi úvermi, opatrenie povedie k prekvitaniu čierneho trhu a úžere.

Miroslav Siváček: Nezmyselné opatrenie, ktoré vo svojom dôsledku nič nevyrieši. Zhorší dostupnosť úverov pre rizikové skupiny od regulárnych poskytovateľov a presunie dostupnosť, náklady na obstaranie a splatenie pôžičky do sféry nelegálnych poskytovateľov. Úžeru a neprimerané obchodné praktiky by mali riešiť fungujúce súdy a legislatíva. Našťastie počet prípadov, ktorých sa zbytočné opatrenie dotkne, nebude významný.

Igor Hurčík: Dobrý úmysel - obmedziť úžerníctvo, ale toto opatrenie to nerieši.

Juraj Nemec: Chápeť prečo, ale nepovažujem za vhodné riešenie. Občan sa musí naučiť, že za seba zodpovedá sám. Bez toho demokratická trhová spoločnosť nemôže existovať. Za niektoré úverové a podobné machinácie by som trestal všetkých – aj tých, ktorí sa nechali podviesť (napríklad preto, že si ani neprečítali, čo podpisujú, ručili domom za pôžičku neznámej osoby a pod.).

Ludvík Posolda: Opatrenie v konečnom dôsledku občanom pomôže veľmi málo. Viac by asi pomohlo presnejšie stanovenie pravidiel pre subjekty požičiavajúce peniaze, ale predovšetkým reálna ekonomická a čiastočne aj právna výchova občanov (ľudia v našej krajine ani po 18 rokoch nie sú si vedomí svojej právnej a ekonomickej zodpovednosti).

Peter Pažitný: Spotrebiteľa bude viac chrániť jeho vyššia finančná gramotnosť ako regulácia.

Tomáš Dudáš: Tento krok patrí podľa mňa do kategórie zbytočnej regulácie. Trh tento problém rieši aj bez štátneho zásahu a vláda by mala skôr venovať pozornosť zvýšeniu finančnej gramotnosti svojich občanov.

Luboš Vagač: Štát chce vyčistiť trh od subjektov, ktoré ponúkajú pôžičky za neadekvátnych podmienok. Dilema však spočíva v tom, že pre niektorých občanov alebo v niektorých situáciách môžu byť pôžičky nespĺňajúce vládou stanovené kritéria akceptovateľné, lebo k iným nie je prístup. Opatrenie môže viesť k zvýšeniu nákladov bánk a podnietiť rozvoj neregistrovaných/nelegálnych foriem pôžičiek, najmä v chudobnom sociálnom prostredí.

Adrián Ďurček: Trh by fungoval lepšie.

Martin Kahanec: Netrhové opatrenie, ktorého možné mierne pozitívum vidím v boji proti úžere.

Milan Velecký: Ešte viac by som sprísnil podmienky pre činnosť výpaľníkov. Kto chce požičiavať peniaze (poskytovať úvery), nech splní rovnaké podmienky ako banky. Veď je to pre banky neférová konkurencia.

Jozef Orgonáš: Ak sa to týka nebankových subjektov, je to asi v poriadku. Bankám, ak by sa ich to malo týkať, však takto dirigovať nemožno.

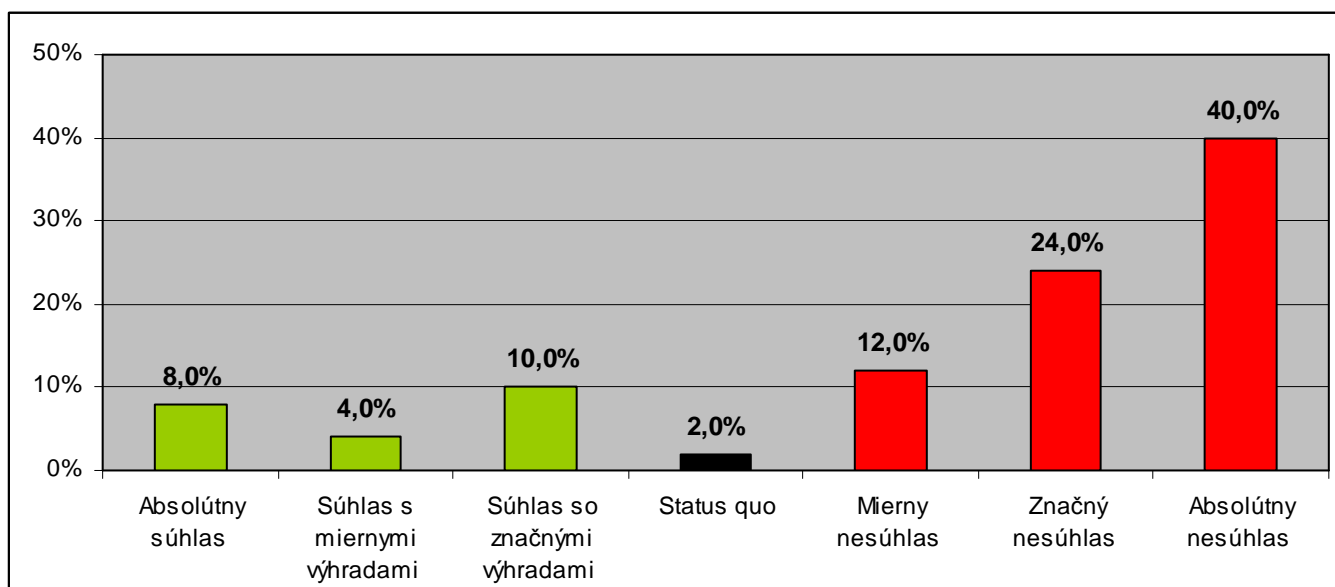
Igor Rintel: Nejasné.

Juraj Lazový: Nemám vyhranený názor. Na jednej strane existuje mnoho prípadov, kedy si dlžník z neznalosti "oficiálne" požičia za neprimeraný úrok a prichádza následne napríklad o bývanie. Na druhej strane sa môže znížiť dostupnosť "oficiálnych" úverov pre menej bonitných klientov, ako aj zvýšiť rozsah úžery.

Mária Machová: Zrejme v tejto etape vývoja rôznych podôb spotrebných úverov bola určitá regulácia vhodná.

OZ Vidiecky parlament: Malo by zahrnúť aj úroky na hypotéku a zariadenie domácnosti pre mladých ľudí.

18. Zníženie sadzby dane z pridanej hodnoty (DPH) na knihy z 19% na 10% (výpadok príjmov štátneho rozpočtu vo výške približne 140 mil. Sk)

Radoslav Procházka: Jednotná sadzba DPH je prednosť sama osebe a zásah do nej by mal prichádzať do úvahy iba v prípade reálnej a naliehavej potreby. Toto opatrenie dopyt po knihách nijako zásadne nezvýši, tak ako ho zavedenie 19% nijako zásadne neznižilo. Jediný reálny efekt bude ten, že niektorým podnikateľom (vydavateľom a distribútorom) sa mierne zvýši daňový základ.

Ludvík Posolda: Hrubý ekonomický nezmysel, pričom jeho škodlivosť nespočíva ani tak vo fakte samom, ale jeho ideovom základe, ktorý dáva predpoklad erózie efektívneho daňového systému so všetkými nebezpečnými dôsledkami.

Igor Hurčík: Len či tie knihy budú lacnejšie?

Jozef Orgonáš: Na cenách sa to neprejaví. Likviduje to jednotný systém v daniach, to, čo nám Európa závidí.

Peter Pažitný: Ficov "darček" intelektuálom. Minie sa účinkom hneď z dvoch dôvodov: 1) Ficova voličská základňa nečíta knihy, 2) knihy nezlacnejú a kvôli 140 miliónom Sk demontujeme vynikajúci systém jednej sadzby DPH (po liekoch už druhá komodita).

Róbert Kičina: Ďalší čiastkový demolačný zásah do daňového systému. Negatíva v podobe skomplikovania daňového systému prevýšia otázne pozitívum nižších cien kníh.

Miroslav Siváček: Zbytočné kozmetické opatrenie, ktoré nič nerieši, ale narúša systém rovnakej sadzby DPH a komplikuje účtovné operácie a evidenciu na úrovni firiem.

OZ Vidiecky parlament: Zbytočné narušenie daňového systému. Nesociálne - ľudia, ktorí si nemohli dovoliť kupovať knihy, si ich nebudú môcť kupovať ani po zlacnení o 5%.

Mária Machová: Narušil sa princíp. Bez efektu u konečného spotrebiteľa.

Juraj Nemec: Zbytočné opatrenie bez reálneho účinku.

Adrián Ďurček: Zbytočný populizmus, ktorý nepriniesol očakávaný výsledok.

Dušan Mitický: Populizmus. Opatrenie sa neodrazí v cenách.

Tomáš Dudáš: Aj keď často kupujem knihy, musím konštatovať, že ide iba o kozmetickú úpravu, ktorá má populistické korene. Každý krok, ktorý zavádza v daňovom systéme výnimky a špeciálne skupiny a komplikuje celý daňový systém, treba hodnotiť negatívne.

Aleš Michl: Proti duchu jednoduchosti rovné daně, rozmělnění systému, nové výjimky...

Ľuboš Vančo: Nesystémové riešenie s minimálnym dopadom.

Martin Kahanec: Nesystémové opatrenie nepodložené analýzou.

Juraj Lazový: Hodnotím ako nesystémové opatrenie z hľadiska nabúravanania jednotného daňového systému. Výsledok na predajnosť kníh (ako i iných tovarov v iných prípadoch) si netrúfam hodnotiť, rád by som videl analýzu skutočných dopadov. Podpora vydávania kvalitnej literatúry sa dá pravdepodobne urobiť efektívnejšie.

Milan Velecký: Chýba mi akákoľvek logika tohto opatrenia. Pri liekoch som ju ešte videl (aspoň z pohľadu tejto vlády, aj keď som sa s ňou celkom nestotožnil), ale vôbec netuším, prečo má štát nižšiu DPH podporiť napríklad vydavateľa Erotickej kuchárky.

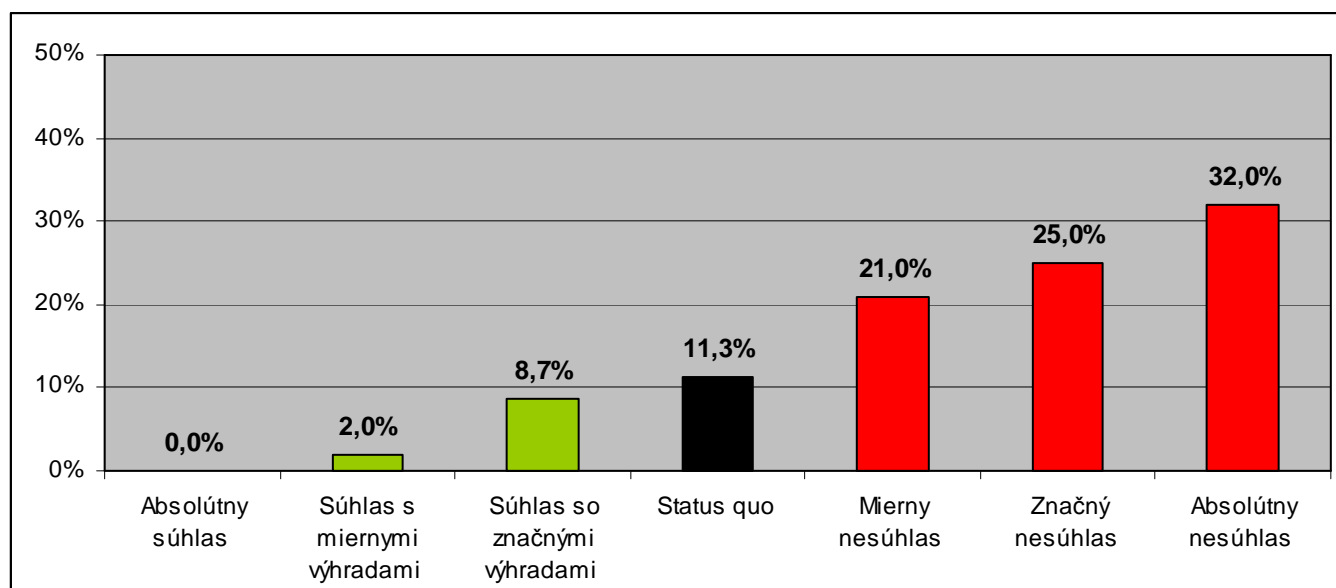
Igor Daniš: Opatrenie môžu navrhnúť iba tí, ktorí nerozumejú knižnému trhu - výrobe, nákladom, vydávaným titulom, chýbajúcim titulom, vyprázdnenosti slovenských knižníc - ľudia s nezaujmom o literatúru a vzdelanie. Riešením je buď zavedenie nulovej sadzby DPH alebo priamou podporu určitých oblastí knižného trhu a žánrov literatúry, napr. aj spomínanou čiastkou 137 mil. Sk.

Anonymný komentár*: Slovensko malo druhú najvyššiu sadzbu dane v tejto kategórii v rámci EÚ. S ohľadom na špecifický charakter tohto tovaru a potrebu budovania znalostnej ekonomiky považujem toto zníženie za vhodné.

Richard Ďurana: Vítam každé zníženie daňového zaťaženia (aj keď môže mať za následok vyššiu komplikovanosť v daňovom systéme), aj keď lepšie riešenie by bolo plošné zníženie DPH. Aj takéto parciálne riešenie by však malo byť sprevádzané škrtmi vo výdavkovej časti štátneho rozpočtu.

Jaroslav Vokoun: Dane majú pôsobiť aj alokačne. Opatrenie najviac pocítia tí, ktorí knihy kupujú, preto opatrenie nemá výrazný dopad na celú spoločnosť.

19. Poskytnutie vianočného príspevku pre dôchodcov aj v roku 2007 (diferencovane v závislosti od výšky dôchodku – 2 000 Sk pre poberateľov dôchodku do 3 753 Sk, 1 750 Sk pre dôchodcov s dôchodkom v pásme 3 753 Sk - 7 505 Sk a 1 500 Sk pre dôchodcov v pásme 7 506 Sk - 11 257 Sk; zvýšenie verejných výdavkov o 1,7 mld. Sk)

* Respondent si neželal byť menovaný.

Richard Ďurana: Nesystémový a neadresný spôsob riešenia nezávideniahodnej situácie mnohých dôchodcov. Deformuje solidaritu v sociálnom systéme, pretože príspevky sa vyplácajú všetkým dôchodcom iba na základe aktuálnej výšky dôchodku pri úplnej ignorancii majetkového statusu dôchodcu. Príspevok 1 500 Sk dostane aj dôchodca s príjmom 11 257 Sk. Mediánová čistá mzda (to je výška mzdy, pri ktorej polovica pracujúcich zarába viac a polovica menej) predstavovala v tom období zhruba 12 700 Sk. Rozdiel v nároku na vianočnú podporu medzi dôchodcom, ktorý ju dostane a priemerným pracujúcim, ktorý okrem seba pravdepodobne živí aj rodinu, je len 1 481 Sk v príjmoch. Lepšie riešenie je zvýšenie kúpnej sily súčasných dôchodkov formou celoplošného zníženia dane z pridanej hodnoty. Takéto opatrenie síce dôchodcom príjem nominálne nezvýši, ale môže im pomôcť výrazne znížiť výdavky a teda ušetriť.

Luboš Vagač: Zaujímavé, že na tieto príspevky sa dôchodcom skladajú aj pracujúci ľudia, ktorých mesačná mzda je nižšia ako limit na poskytnutie vianočného príspevku. Je to populistické gesto k obyvateľstvu, ktoré nepatrí medzi sociálne najohrozenejšie skupiny.

Peter Pažitný: Bezuzdný populizmus. Chudobou nie sú primárne ohrození dôchodcovia, ale viacdetné rodiny žijúce len s jedným rodičom.

Miroslav Siváček: Marketingové opatrenie. Prečo nie mladé rodiny, zdravotníctvo, študenti, hendikepovaní občania?

Juraj Lazový: Ide o nesystémové a zjavne marketingové opatrenie, určite populárne medzi dôchodcami.

Ludvík Posolda: Dosah viac politický ako sociálny, pričom tu už ide o cieľavedomú orientáciu na tú "správnu" voličskú skupinu.

Dušan Mitický: Populizmus.

Igor Daniš: Nebezpečný populistický nezmysel. Kupovanie volebných preferencií.

Róbert Kičina: Ide o populistické rozdávanie vianočných balíčkov. Keď na to máme, zvýšme dôchodky aj o 5-tisíc korún mesačne. Keď na to nemáme a je jasné že ani mať nebudeme, tak sa netvárame, že na to máme!

Jozef Orgonáš: Vláda nezarobila, len rozhadzuje.

Juraj Nemec: Vianočné príspevky sa poskytujú aj v iných krajinách, ale nepokladám ich za vhodný nástroj sociálnej politiky. V tomto prípade ide znovu skôr o kupovanie voličov.

Tomáš Dudáš: Ide o opatrenie, ktoré sa opakuje z minulého roku a ako aj vtedy, aj teraz možno konštatovať, že ide o nesystémové opatrenie, ktoré nerieši situáciu dôchodcov a slúži len o udržanie preferencií vládnych strán.

OZ Vidiecky parlament: Nesystémové, populistické a sociálne nespravodlivé. Príspevok by nemali dostávať pracujúci dôchodcovia, ale len nižšie sociálne kategórie.

Igor Hurčík: Nesystémové.

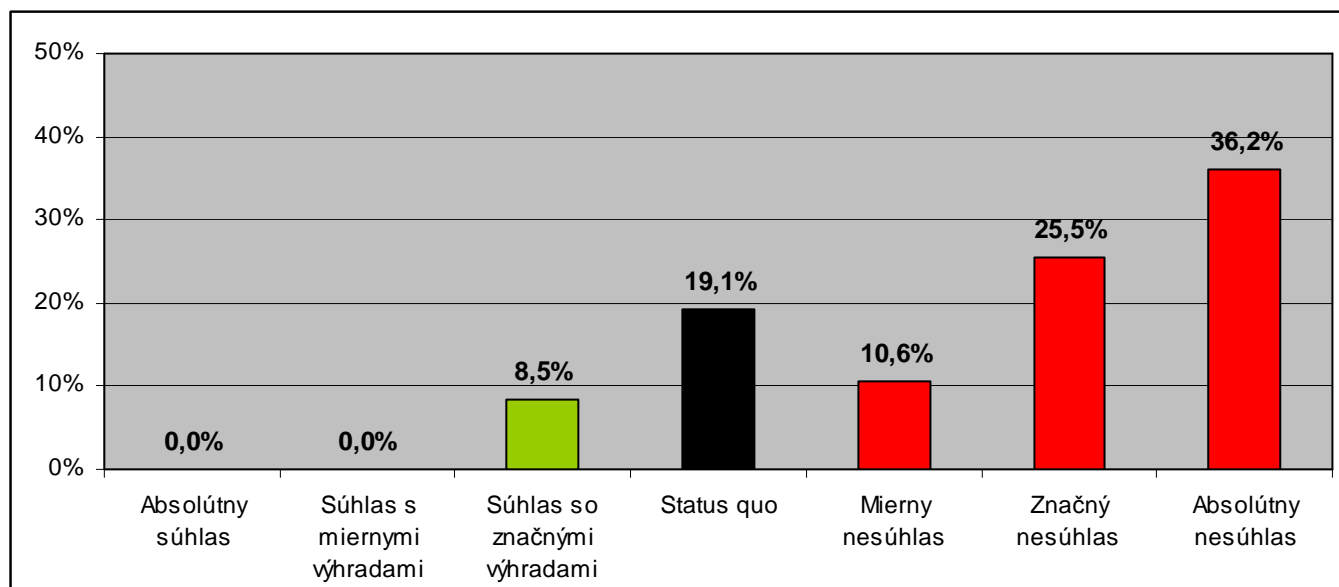
Luboš Vančo: Nesystémové riešenie.

Adrián Ďurček: Nesystémové riešenie.

Radoslav Procházka: Predstava, že by sa toto nesystémové a svojmu deklarovanému účelu nijako neslúžiace opatrenie dalo považovať za prejav solidarity a efektívnej sociálnej pomoci, je pre mňa na hranici uveriteľnosti. Akékoľvek dávky, ktoré štát môže kedykoľvek priznať, vziať, zmeniť a podobne, len posilňujú závislosť od neho a vytvárajú falošný dojem, že štát ako taký dobroprajný panovník má svoj ľud, na ktorom mu záleží a pomáha mu. V skutočnosti tým byrokracia len potencuje vlastnú nepostrádateľnosť a plazivú všadeprítomnosť, bezhlavo rozdávaúc vždy iba z cudzieho, keďže svoje, skutočne svoje, štát ani nemá.

Milan Velecký: Opatrný nesúhlas. Pridať dôchodcom áno, ale rovnomerne počas roka, a nie navyše príspevkom (už len kvôli administratívnym nákladom na jeho distribúciu). Ja byť dôchodcom, tak sa urazím, že ma vláda podceňuje. Dôchodcovia majú rozum a na Vianoce si sami našetria (aj tak majú darčeky nakúpené skôr ako v decembri). Isto, v zamestnaní je 13. a ďalší plat bežný, ale to je predsa jeden z nástrojov na motiváciu zamestnancov (podieľanie sa na úspechu firmy). Vláda Roberta Fica spravila z dôchodcov "zamestnancov" štátu. K štátu sa správa ako k firme - chce, aby "ich" zamestnanci boli spokojní, tak im vyplatí odmeny. Ale to je omyl, štát nie je firma. Štát sme si "založili" práve na plnenie úloh, ktoré nechceme plniť svojim podnikaním, svojou ekonomickou aktivitou.

20. Obnovenie 9 okresných súdov zrušených optimalizáciou súdnej sústavy v roku 2005 (novela zákona o sídlach a obvodoch súdov SR)

Róbert Kičina: Hlúposť - v SR máme tretiu najvyššiu koncentráciu sudcov na stotisíc obyvateľov. Nepotrebujeme viac súdov alebo sudcov. Potrebujeme, aby rozhodli čo najskôr a spravodlivo, tzn. potrebujeme hodnotiť efektívnosť ich práce, odhaľovať a trestať korupciu a nekompetentnosť na súdoch.

Eugen Jurzyca: Budovy obnovených súdov a ich zariadenie odčerpajú zdroje, ktoré by sa dali efektívnejšie použiť v boji proti korupcii.

OZ Viediecky parlament: Lepšie by bolo stanoviť lehoty na vynesenie rozsudku. Zlé súdnictvo a korupcia sú najzávažnejšie dôvody nefunkčnej demokracie od roku 1989. Bolo by treba bližšie skúmať prečo sa obnoví práve týchto 9 súdov.

Jaroslav Vokoun: Na toto sme experti - vytvárať inštitúcie. A to, či ľudia v inštitúcii napĺňajú očakávania, to si nikto nevšima.

Milan Velecký: A keby bol súd v každom (okresnom) meste, tak sa vymožitelnosť práva zvýši? Pridaním maličkých súdov sa situácia nezlepší.

Miroslav Siváček: Vymožitelnosť práva sa rozšírením počtu súdov nezmení.

Juraj Lazový: Nemyslím, že obnovením 9 okresných súdov sa zlepší a zefektívni súdnictvo. Opäť ide o prípad, kde hlavným motívom je pravdepodobne skutočnosť, že o redukcii súdov rozhodla predchádzajúca vláda.

Pavol Žilinčík: Toto opatrenie javí všetky znaky likvidácie predchádzajúcej reformy, nič viac.

Mária Machová: Za morálny hazard považujem systém "hojdačky" v hľadaní optimalizácie súdnej sústavy.

Ludvík Posolda: Protismerné riešenie v zámere znižovať byrokraciu, opatrenie pomôže viac politickým záujmom ako občanom. Už riešenie atomizovať malú krajinu, akou je SR, na veľký počet samosprávnych krajov a okresov v minulom desaťročí, bolo veľmi drahým a vyložené politicko-mocenským riešením.

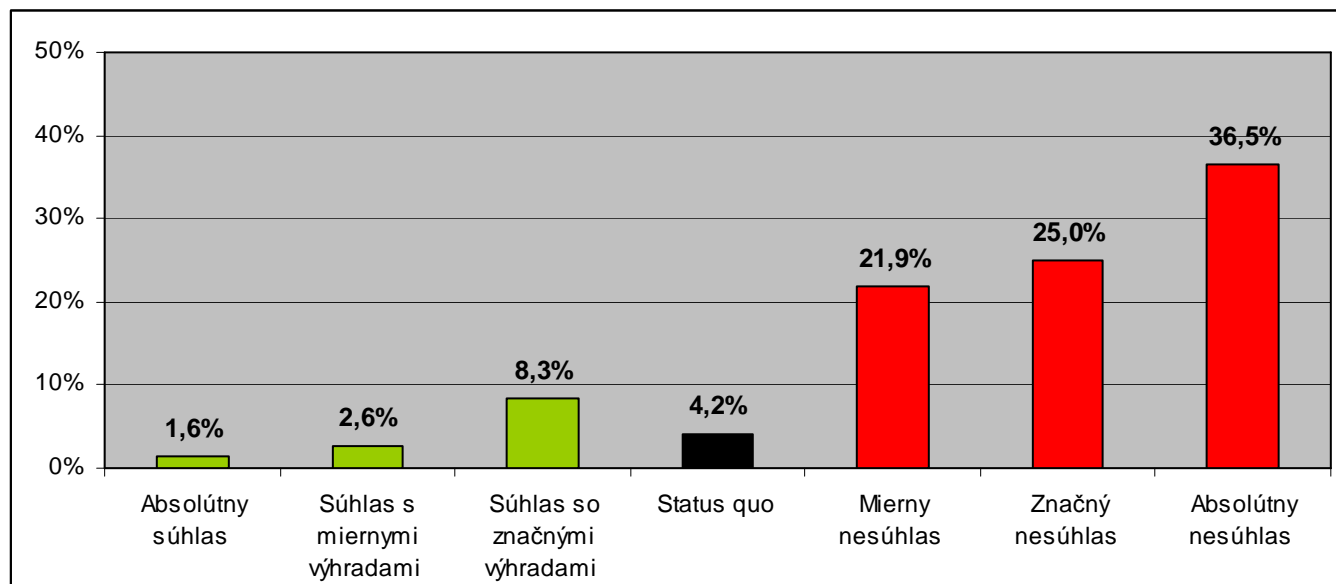
Jozef Orgonáš: Možno to pomôže niekoľkým ľuďom, ktorí budú menej cestovať, inak je to ale tragické, nesystémové a veľmi nákladné riešenie. Populistické.

Adrián Ďurček: Nesystémové.

Juraj Nemec: Teoreticky by mohlo ísť o priblíženie služby občanovi, nikto však nekvantifikoval efektívnosť.

Igor Daniš: Vláda robí niekedy aj dobré opatrenia.

21. Znovuzavedenie povinných odporúčacích lístkov od všeobecného lekára ako podmienky pre vyšetrenie u špecialistu a obnovenie zdravotných obvodov (rajónov) pri ponechaní slobodnej voľby lekára (novela zákona o zdravotnej starostlivosti)

Miroslav Siváček: Absencia akejkoľvek stratégie alebo čo i len konzistentného názoru na smerovanie zdravotníctva plodí chaotické rozhodnutia, ktoré nikomu nič neprinesú, ale dokážu poriadne zneprijemniť život. Pacientom i lekárom.

Radoslav Procházka: Týmto návrhom minister zdravotníctva osvedčil svoj "mimoriadny dar" triafať klinec po hlavičke a riešiť problémy zdravotníctva tam, kde naozaj sú. "Príjemné zážitky" pacientov z uplatňovania tohto opatrenia už prekoná hľadám len ich dobrý pocit, že peniaze z ich odvodov sa "vracajú do systému".

Peter Pažitný: Vlastný gól ministra Valentoviča. Znamená byrokraciou pre lekárov a šikanovanie pre pacientov. Predpokladám, že do konca roka 2008 budú odporúčacie lístky minulosťou.

Jozef Orgonáš: A čo je pacient poskok ministerstva zdravotníctva?

Ludvík Posolda: Byrokracia a šikanovanie občana. Pravdepodobne aj pokus "umrať tých nesprávnych".

Igor Daniš: Socialistickej vláde prílišná sloboda občana a lekárov prirodzene vadila. Bez šikany ani vládnutie nechutí.

Róbert Kičina: Zbytočná byrokracia pre obyvateľstvo, nadmerný dopyt po zdravotnej starostlivosti by sa mal riešiť ináč (poplatky, príplatky a pod., nehovoriac o stanovení základného balíka zdravotnej starostlivosti hradenej z verejného zdravotného poistenia).

Igor Hurčík: Cesta naspäť.

Eugen Jurzyca: Dvadsaťkorunáčky prispôbovali dopyt ponuke efektívnejšie.

Martin Kahanec: Po zrušení "dvadsaťkorunáčok", ktoré bolo mierne negatívne, je toto nedokonalou ale predsa záplatou. Rajóny môžu napomôcť chrániť marginalizované skupiny obyvateľstva pred diskrimináciou.

Tomáš Dudáš: Kým o zavedení povinných odporúčacích lístkov možno diskutovať, obnovenie zdravotných rajónov vidím ako atavizmus pri zachovaní slobodnej voľby lekára.

Richard Ďurana: Opatrenie zvyšuje časové i finančné náklady pacientov. Hodina v čakárni u lekára stojí pracujúceho 6-krát viac ako zrušený 20 Sk poplatok, ktorý po zavedení významne prispel k redukcii počtu návštev u lekára.

OZ Viediecky parlament: Odporúčacie lístky zvyšujú záťaž pacientov i lekárov, u viedieckych pacientov zvyšujú náklady na cestovanie. Manažment pacienta (aby mal všeobecný lekár prehľad o komplexnom zdravotnom stave a o liečbe svojho pacienta, aby liečbu koordinoval) možno dnes zabezpečiť pomocou informačných a komunikačných technológií. Nosenie lekárskeho správy pacientom patrí do predminulého storočia. Možno by pomohol kurz počítačovej gramotnosti pre pracovníkov ministerstva zdravotníctva. Rajonizácia je krokom späť - krátkozrako

zavádza hranice medzi lekáorskými obvodmi, keď Schengen ruší hranice medzi štátmi. Nesociálne opatrenie - kto má dosť peňazí, obíde sa aj bez výmenného lístka.

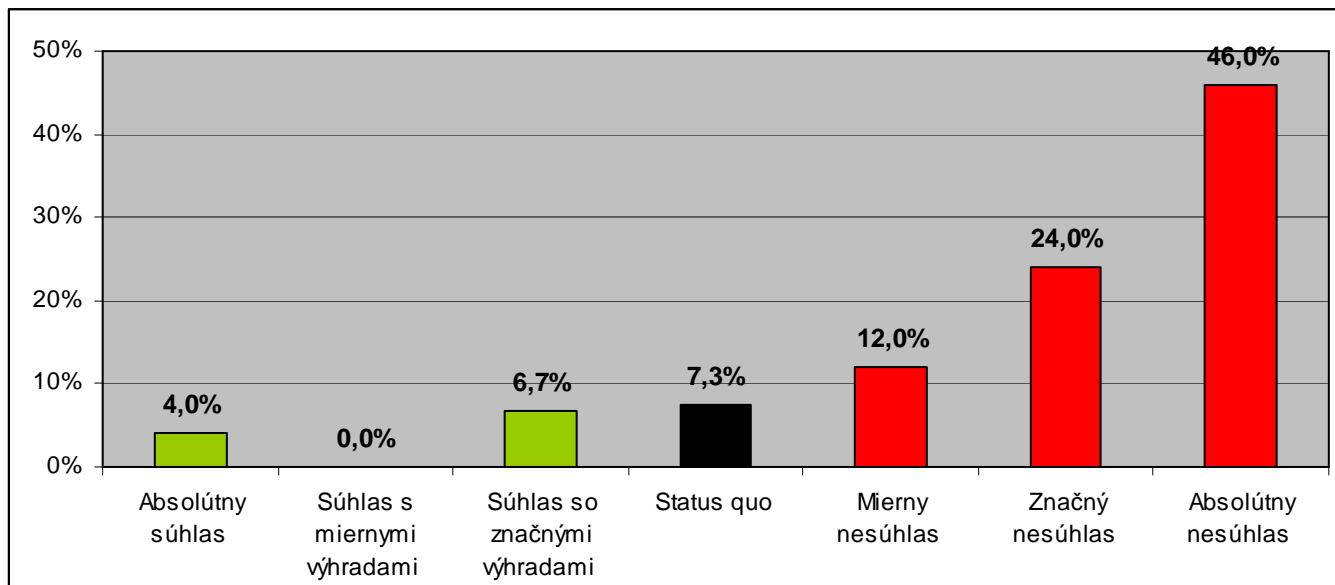
Dušan Mitický: Byrokratické opatrenie spochybňujúce odbornosť lekárov a podporujúce korupciu.

Juraj Nemec: Vo väčšine krajín táto povinnosť odporúčania k špecialistovi funguje a má svoje opodstatnenie (všeobecný lekár by mal poznať svojich pacientov a mal by fungovať ako "gate-keeper"). Chyba je, že sa uzavrel priamy kanál špecialista-špecialista a možno aj príliš zúžený okruh špecialistov, kde nie je potrebné odporúčenie.

Milan Velecký: Súhlas s jednou výhradou. Pravdepodobne sa zabudlo na to, čo kedysi už fungovalo. K niektorým špecialistom (sexuológ, psychiater a pod.) by malo byť možné chodiť aj bez odporúčania praktického lekára. Ale inak súhlasím. Ak štát prostredníctvom povinného verejného poistenia hradí náklady na poskytovanú starostlivosť, má právo stanovovať aj jej rozsah a podmienky. Jednou z takých legitímnych podmienok sú odporúčacie lístky. To fakt necháme na samotného pacienta, aby on rozhodol, či jeho liečbu bolesti hlavy budeme platiť praktickému lekárovi, očnému lekárovi, neurológovi, neurochirurgovi...? To je finančné hľadisko - praktický lekár je ako "strážca brány". Dokonca si viem predstaviť prvky fondového hospodárenia (praktický lekár bude zainteresovaný napríklad na výkonoch v rámci spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek, možno sčasti aj špecialistov - ale to je náročný a dlhodobý projekt). Okrem finančného je tu aj medicínsky efekt - bolesť hlavy, poruchy videnia môžu byť príznakom vážnych ochorení (napríklad srdcovo-cievneho charakteru). Pacient vo vyššom veku dvojmo vidí a chce ísť k očnému po okuliare. Ale aj v jeho záujme je, aby ho najskôr videl jeho praktický lekár a vylúčil iné ochorenie (krvný tlak, EKG, iné vyšetrenie).

Juraj Lazový: Nevieť posúdiť dosah opatrenia na zvýšenie efektívnosti systému. Osobne s nim nesúhlasím. Chýbala mi väčšia odborná diskusia k problematike, čo je ale všeobecný problém mnohých ministerstiev k predkladaným návrhom zmien a zákonov.

22. Zvýšenie maximálneho vymeriavacieho základu pre platenie poistného na sociálne poistenie z 3-násobku na 4-násobok priemernej mzdy v hospodárstve; zvýšenie odvodov pre pracujúcich dôchodcov a invalidov (odhadované celkové zvýšenie odvodového zaťaženia - vyše 2 mld. Sk; novela zákona o sociálnom poistení)

Peter Gonda: Zvýšenie maximálneho vymeriavacieho základu pre platenie poistného na sociálne poistenie zvýši odvodové zaťaženie ľudí so stredne vyššími a vyššími príjmami a zvýši náklady práce zamestnávateľov. Tým sa zhoršia podmienky na trhu práce pre udržanie súčasných a tvorbu nových pracovných miest. Dôsledkom môže byť menej zdrojov aj pre odvody do SP a zvýšené nároky na financovanie dávok podpory v nezamestnanosti.

Jozef Orgonáš: Čokoľvek, čo prispieva k zvýšeniu odvodového zaťaženia, je chyba. Máme jedno z najvyšších odvodových zaťažení v Európe.

Martin Kahanec: Celkovo hodnotím vysoké daňové zaťaženie pracovnej sily negatívne. Celkovo považujem systém odvodov za netransparentný a nesystémový, najmä čo sa týka jasného oddelenia princípov zásluhovosti a solidarity.

Róbert Kičina: Ako jánošíkovský omyl vnímam predstavu, že keď od bohatých viac vypýtame, tak aj viac vyberieme. Veľa ľudí bude akurát motivovaných prejsť na inú formu zdaňovania (živnosti, s.r.o.-čky, dohody...) Paradox je o to väčší, že štát núti platiť viac, ale na vyššie plnenia dotknutý občan nemá nárok.

Eugen Jurzyca: V prvom pilieri bola znížená zásluhovosť. Krátkodobo mu to môže pomôcť, ale dlhodobo si budú lepšie zarábajúci ľudia zrejme vyberať na zabezpečenie v starobe iné alternatívy, a tie sú čoraz dostupnejšie.

Igor Hurčík: Vyššie odvody negarantujú stabilitu systému. Je to len ďalšia komplikácia už komplikovaného systému. Vláda na jednej strane vysiela signál aktivity a bojovania za solidaritu a na druhej strane sa v praxi (po opatreniach) tá solidarita a model stability dôchodkového zabezpečenia zásadne nezmení. Dôchodkový systém potrebuje systémovú štandardizáciu a opatrenia novely zákona o sociálnom poistení ju negarantujú. Predpokladám zvýšenie byrokracie a netransparentnosti a permanentné debaty politikov/odborníkov, ako a kde nájsť peniaze na dôchodky.

Peter Pažitný: Tak toto zaviedlo do odvodov úplný hokej! Namiesto toho, aby sa odvodový základ pre sociálne a zdravotné poistenie pomaly zjednocoval s daňovým, tak rozbúravame systém úplne. Nielenže sa zdravotné a sociálne poistenie neplatia z rovnakého typu dôchodkov, ale budú mať aj rôzny strop. Zdravotné poistenie 3-násobok a sociálne 4-násobok. Gratulujem tvorcom zákona!

OZ Viediecky parlament: Zbytočne zložitá a nespravodlivá. Treba však myslieť aj na malé firmy, na ktoré to môže mať negatívny dopad.

Miroslav Siváček: Novela zákona na zvýšenie platieb poistného na sociálne poistenie je iba malou ukážkou toho, akým spôsobom je možné udržiavať pri živote I. priebežný pilier. Zvýšené náklady podnikateľov o cca 2 mld. Sk ročne, znížená konkurencieschopnosť podnikov a opäť selektívny prístup k rôznym skupinám obyvateľstva. Platby pestovateľom tabaku zo štátneho rozpočtu predsa musí niekto financovať. Tešme sa, čo príde ďalej.

Dušan Mitický: To sú peniaze na populistické kroky.

Richard Ďurana: Nesystémová parametrická zmena v systéme sociálneho poistenia. Nepomôže vyriešiť deficit fondu dôchodkového poistenia, kvôli ktorému bola zmena zavedená. Ak chce vláda stabilizovať I. dôchodkový pilier, mala by sa sústrediť na znižovanie zásluhovosti, a nie zvyšovať odvody.

Ludvík Posolda: Účelové, krátkozraké, pričom zase - jeho škodlivosť nespočíva ani tak vo fakte samom, ale jeho ideovom základe, namiesto zásadných systémových riešení sa hľadajú "marketingové".

Ľuboš Vančo: Nesystémové riešenie. Postihuje najmä kvalifikovaných ľudí.

Martin Hošták: Uvedené opatrenie môže motivovať kvalifikované pracovné sily k odchodu do zahraničia.

Adrián Ďurček: Trest za snahu, rozvoj a úspech spojený s obrovským rizikom podnikateľov.

Luboš Vagač: Opatrenie, ktoré má zvýšiť solidaritu lepšie zarábajúcich s menej zarábajúcimi. Výsledkom však bude obchádzanie platenia vyšších odvodov cez rôzne kľúčiky, odrádzanie šikovných a usilovných ľudí, zvýšenie nákladov na zamestnávanie.

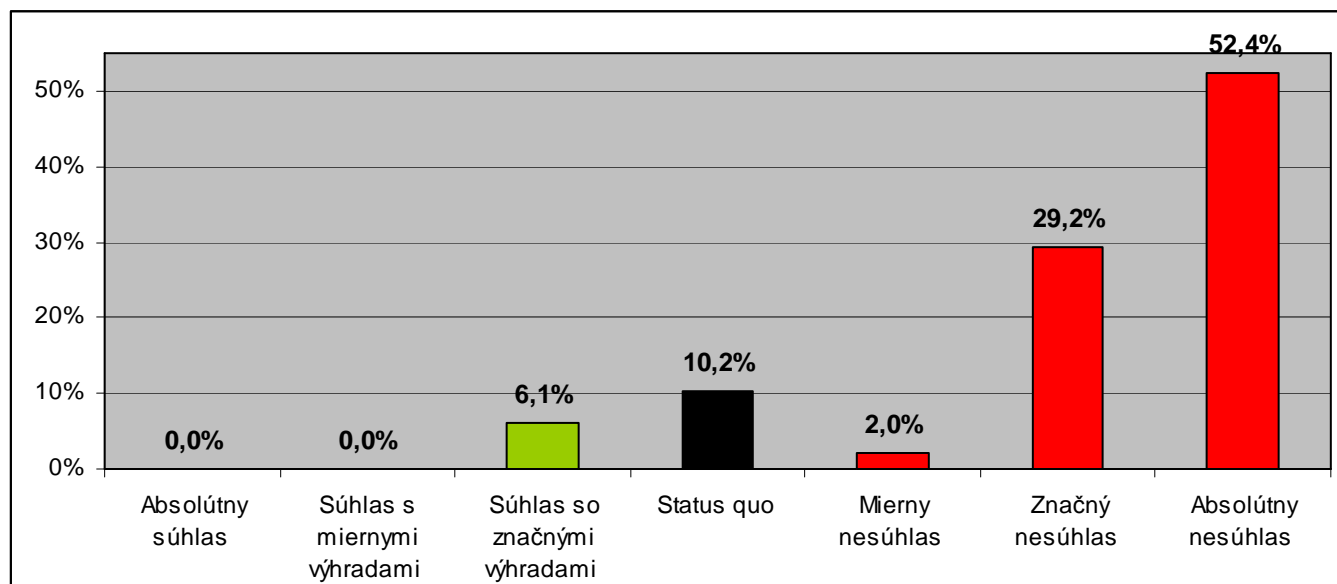
Juraj Lazový: Ide o typicky ľavicovo orientované opatrenie, ktoré formálne zvýši solidaritu v sociálnom systéme, ako aj pravdepodobne zvýši celkovú výšku odvodov do Sociálnej poisťovne. Opatrenie zároveň zvýši motiváciu osôb s vyššími príjmami hľadať spôsoby, ako sa vyhnúť plateniu odvodov.

Juraj Nemec: Redistribúcia je založená na tom, že bohatí platia viac. Tento princíp je možné uplatniť aj v sociálnom poistení, je ale potom otázka, či by aj nemali byť motivovaní. Rast u dôchodcov a invalidov nepovažujem za vhodný.

Jaroslav Vokoun: My si musíme priznať, že s reformou penzijného systému je spojené prechodné obdobie, kde redistribúcia má svoje miesto a váha redistribúcie sa samozrejme znižuje.

Milan Velecký: Viem, že mnohí nebudú so mnou súhlasiť, ale ja som dokonca za zrušenie maximálneho vymeriavacieho základu. Veď je to len iná forma dane, a aby bola spravodlivá, mala by sa na každého vzťahovať rovnako. To nie je záviť, to je snaha o solidaritu. Kto zarába 30-tis. Sk mesačne, tak musí platiť dvakrát vyššie odvody, ako ten, čo zarába 15-tis. Sk mesačne. To chápem, to je logické. Dvakrát viac zarába, dvakrát viac platí. Ale ak niekto zarába 60-tis. Sk mesačne a platí rovnaké odvody ako ten, čo zarába dvojnásobok, tak kde je tam spravodlivosť? Ani pri dani z príjmu nie je maximálny vymeriavací základ.

23. Povinné uzatvorenie zmluvy so štátom akreditovanými firmami poskytujúcimi pracovnú zdravotnú službu pre všetkých podnikateľov (aj tých, ktorí nikoho nezamestnávajú) (povinnosť zamestnávateľa zabezpečiť na vlastné náklady povinné lekárske preventívne prehliadky zamestnancov len u týchto firiem)

Ludvík Posolda: Kardinálny príklad ako byrokracia a úzke skupinové záujmy zhoršujú podnikateľské prostredie.

Juraj Lazový: Hodnotím ako absolútne zbytočnú, typicky byrokratickú povinnosť, ktorú väčšina živnostníkov, malých a stredných podnikateľov nebude dodržiavať. Táto štátom nariadená povinnosť mi veľmi pripomína obdobne nezmyselné opatrenie o povinnej registratúre písomností (resp. najnovšie o povinnom budovaní krytov v novostavbách), ktoré sa obdobne po krátkom čase zruší. Štátni úradníci a nielen tí bruselskí majú zdá sa naozaj špeciálny zmysel pre humor. Len neviem, čo vlastne robia politici, vrátane opozičných.

Radoslav Procházka: Kombinácia legislatívneho optimizmu EÚ a "úradníckej normotvorby" na domácej úrovni asi ani nemohla priniesť iný výsledok ako úplne zbytočné, šikanózne bremeno pre zamestnávateľov (aj zamestnancov) v spojení s privilegovaným prístupom na trh pre niektorých jeho účastníkov. O úrovni tejto úpravy vypovedá aj fakt, že len niekoľko týždňov po tom, ako sa stala účinnou, je potrebné ju meniť v niektorých jej významných prvkoch. Nedôvera štátu v schopnosť ľudí spontánne a slobodne si dohodnúť vzájomne prospešné pravidlá začína byť alarmujúca a jeho "starostlivosť" o blaho ľudu vyslovene dusivá. Okrem toho, ak by parlamentná väčšina usilovala aspoň o minimálnu úroveň konzistentnosti svojich postojov, museli by poskytovatelia pracovnej zdravotnej služby kladný hospodársky výsledok odovzdávať "späť do systému", nech už to znamená čokoľvek. Rovnako ako pri zdravotnom poistení, aj tu ide o zákonnú povinnosť, majúcu konkrétne finančné implikácie. Poistovne zisk vytvorený z takýchto povinných platieb slobodne používať nesmú, firmy pracovnej zdravotnej služby áno?

Róbert Kičina: Zákon o podpore a rozvoji verejného zdravia a z neho vyplývajúca stála zdravotná služba pre podnikateľov i živnostníkov vyvolal búrlivú diskusiu, právnu neistotu a napokon i pobúrenie. Dovtedy sa úradníci odvolávali na europredpisy, až pokiaľ sa neobjavila v médiách informácia, že povinné zdravotné prehliadky smernica EÚ vôbec nepožaduje. Doposiaľ ministerstvo zdravotníctva nevysvetlilo, prečo túto povinnosť podnikateľom uložilo a čo od nej očakáva. Dá sa tušiť, že ministerstvu ide o zlepšovanie zdravotného stavu obyvateľov. Ak je tomu tak, zrejme by bolo treba sledovať zdravotný stav všetkých obyvateľov, a nie len zamestnancov a živnostníkov, ktorí predstavujú zhruba polovicu obyvateľov Slovenska. Ministerstvo nevysvetlilo ani to, prečo zdravotnú prehliadku nemôže zamestnanec absolvovať u svojho obvodného lekára, a prečo nestačí zdravotná prehliadka hrazená z verejného zdravotného poistenia, ktorú môžu zamestnanci absolvovať raz za dva roky bezplatne. Keď ministerstvo pýta peniaze a nevysvetlí, aký cieľ chce prostredníctvom nich dosiahnuť, tak rastie podozrenie, že za vznikom novej povinnosti stoja lobisti.

Igor Rintel: Čistá korupcia a lobing.

Jozef Orgonáš: Štátny klientelizmus v praxi, hanebné rozhodnutie!

Miroslav Siváček: Zbytočné opatrenie v štýle nového Zákonníka práce, ktoré si vynucuje zmluvné vzťahy tam, kde má fungovať princíp dobrovoľnosti a vzájomnej výhodnosti.

Igor Hurčík: Nesystémové a nekompetentné. Kde je prínos pre občana alebo pre organizácie, ktoré platia štátu dane a odvody?

Adrián Ďurček: Vydieranie firiem a duplicita niektorých nákladov.

Richard Ďurana: V snahe koherovať s požiadavkami a cieľmi Európskej únie sa prijalo opatrenie, ktoré zo svojej podstaty nepovedie k naplneniu cieľa a predstavuje zbytočné zvyšovanie nákladov podnikateľov.

OZ Vidiecky parlament: Akékoľvek nové povinnosti uvalené štátom na podnikateľov poškodzujú najmä drobných vidieckych podnikateľov. Sú teda brzdou rozvoja vidieka. Nebezpečie zvýhodneného získania licencií len vyvolenými akreditovanými, dobre informovanými subjektmi.

Tomáš Dudáš: Ide o ďalšie nezmyselné opatrenie, ktoré zbytočne zaťažuje najmä menších podnikateľov, nebol by som prekvapený, ak by sa toto ustanovenie v blízkej budúcnosti zmenilo. Štát týmto opatrením vlastne vytvoril pohodlný trh akreditovaným firmám podnikajúcim v tejto oblasti.

Luboš Vagač: Napriek nedávnym spresneniam MZ SR a MPSVR SR ohľadom voľnejšieho režimu pre živnostníkov/samozamestnávateľov sa jedná o ďalšiu administratívnu a finančnú záťaž zamestnávateľov, vrátane takých, ktorí pôsobia v nerizikových odvetviach a profesiách. Podnikatelia upozorňujú aj na skutočnosť, že firmy poskytujúce pracovnú zdravotnú službu nenesú žiadnu zodpovednosť za prípadné nesprávne poskytnuté služby.

Eugen Jurzyca: Niektoré obmedzenia súťažne sú prirodzené, iné (ako toto) vznikajú chybným zásahom štátu.

Anonymný komentár*: Na najmenej rizikovú kategóriu pracovníkov sa opatrenie nemalo vzťahovať: Nízkorizikoví zamestnanci si môžu sami najlepšie zväžiť, čo je pre nich najlepšie.

Milan Velecký: Príliš veľký rozsah subjektov, ktorých by sa nové povinnosti týkali. Pri mnohých bezdôvodne - vstupné prehliadky do zamestnania boli aj doteraz myslím povinné, takisto majú poisťovni nárok na bezplatné preventívne prehliadky (bez ohľadu na to, aké majú ekonomické postavenie). Ak chcel štát nanovo definovať nové podmienky, mal sa zamerať na ohrozené cieľové skupiny (rizikové povolania, práca v znečistenom prostredí a podobne).

Juraj Nemec: Opatrenie môže mať určitý význam v niektorých prípadoch, jeho paušálny charakter a ďalšie nedostatky ho však diskvalifikujú.

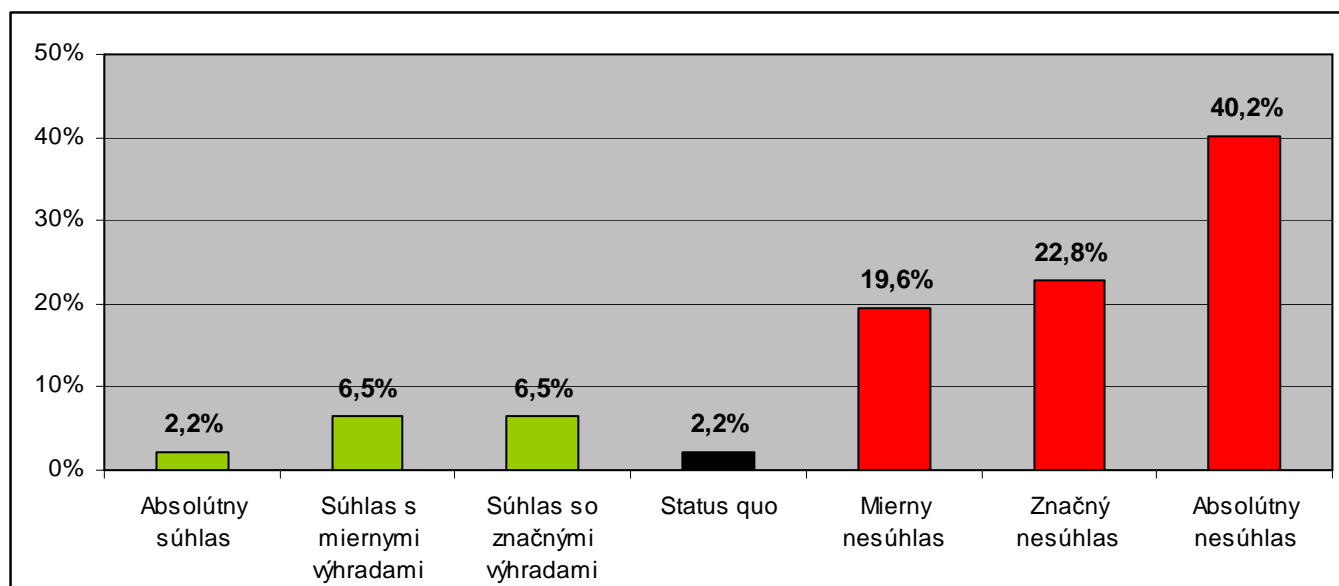
Mária Machová: Krátky život zákonného opatrenia ukázal jeho nezmyselnosť.

Jaroslav Vokoun: Treba spraviť poriadok v zákone, aby sa opatrenie uplatňovalo tam, kde to má význam.

Martin Kahanec: Opatrenie je kontroverzné, najmä vďaka jeho netransparentnosti a nedostatočnej informovanosti verejnosti. Tieto problémy zatieňujú možné pozitívne efekty možné pri optimálnej realizácii opatrenia.

* Respondent si neželal byť menovaný.

24. Zastavenie transformácie štátnych zdravotníckych zariadení na akciové spoločnosti (podiel štátu v už transformovaných zariadeniach nesmie klesnúť pod 51%; novela zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti)

Miroslav Siváček: Narastanie zadlženia veľkých nemocníc bez zvyšovania kvality poskytovaných služieb je jedným z dôsledkov neadresnej zodpovednosti a mäkkých rozpočtových pravidiel. Zastavenie transformácie je krokom späť.

Richard Ďurana: Porovnanie rastu dlhov netransformovaných a transformovaných zdravotníckych zariadení, z ktorého s čistejším štítom vychádzajú tí druhí, nepresvedčilo ministerstvo zdravotníctva o pokračovaní v transformácii na akciové spoločnosti. Skúsenosť ukazuje, že nemocnice, kde je povinný audit a v prípade zlého hospodárenia hrozí exekúcia, fungujú efektívnejšie. Ministerstvo však vidí riešenie vo vyššej kontrole a centralizácii právomocí, pričom neopodstatnene preceňuje schopnosti a hlavne motiváciu štátneho úradníka efektívne riadiť verejné financie.

Peter Pažitný: Jediná šanca ako zastaviť zadlžovanie nemocníc je ich transformácia na akciové spoločnosti. Akékoľvek iné nástroje sú neúčinné alebo periodicky drahé.

Igor Hurčík: Právna forma zariadenia negarantuje kvalitnú službu, efektivitu a finančnú disciplínu. Takže ako ďalej?

Igor Daniš: Kto vie ako pôjde transformácia ďalej. O slovo sa hlásia nové záujmové skupiny.

Juraj Nemec: Dva problémy – retroaktivita a to, čo je najpodstatnejšie – o kvalite fungovania zdravotníckeho zariadenia vôbec nerozhoduje jeho vlastnícka podstata, ale miera schopnosti štátu efektívne regulovať odvetvie. Moderný európsky verejný sektor nie je “o vlastníctve”, ale o “partnerstve”.

Milan Velecký: Nemocnice ako príspevkové organizácie majú mnoho výhod napríklad pri čerpaní pomoci z fondov EÚ. Právnu formu ja nepovažujem za takú dôležitú. Skôr som za skutočnú transformáciu zdravotníckych zariadení (vrátane reprofilizácie niektorých nemocníc na iný druh zariadení - liečebne pre dlhodobu chorých, kúpeľné zariadenia a pod.).

OZ Viediecky parlament: Opatrenie nebude motivovať k hospodárnosti. Mala by sa ponechať možnosť preukázať, ktorá forma má lepšiu životaschopnosť, namiesto mocenského zásahu štátu. Otázkou je, či štát, čiže ministerskí úradníci budú dobrými hospodármi.

Jozef Orgonáš: Ďalšia reglementácia.

Ludvík Posolda: Opatrenie nezlepší situáciu v zdravotníctve.

Martin Kahanec: Toto opatrenie udržuje systém v agónii.

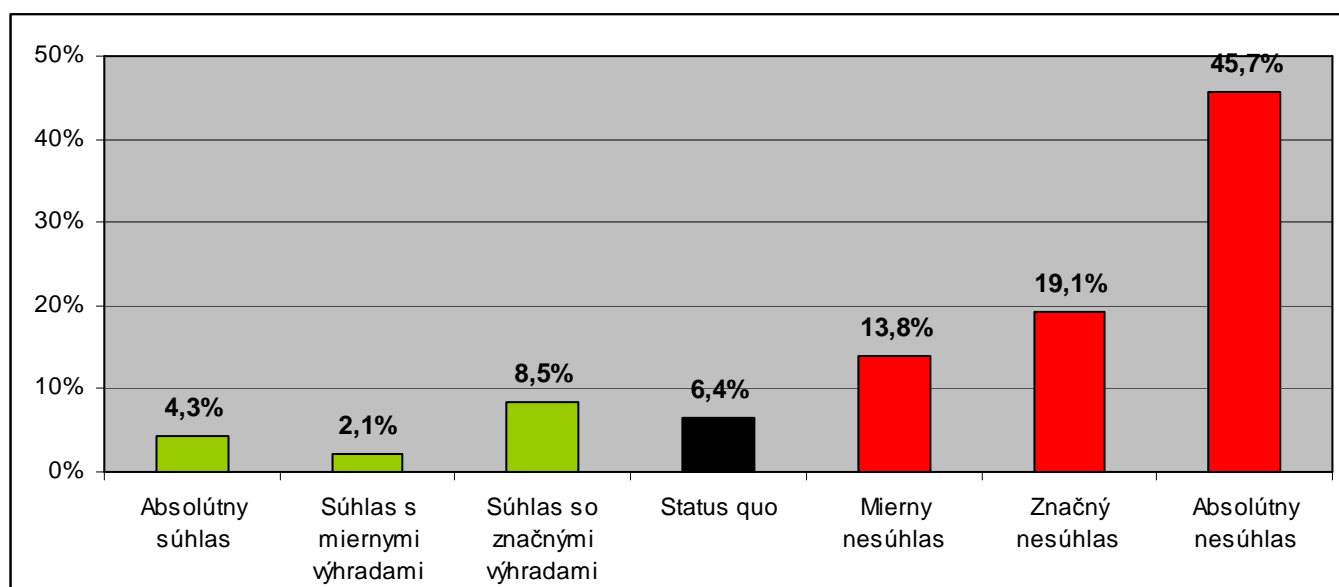
Juraj Lazový: MZ SR sa orientuje najmä na parciálne opatrenia zamerané na odstránenie tých prvkov reformy zdravotníctva prijatej predchádzajúcou vládou, ktoré sa javia ako nepopulárne alebo ideologicky neprijateľné.

Chýba komplexná vízia. Striedanie výrazne pravicového a ľavicového pohľadu na fungovanie zdravotníctva samotnému rezortu nepomáha.

Dušan Mitický: Nekoncepčné a už raz prekonané.

Jaroslav Vokoun: Transformácia v zdravotníctve sa robila nešťastne. Kto tomu neverí, nech ochorie a spraví si okamžite jednoduchý výskum (s pravdepodobnosťou zhoršenia zdravotného stavu vďaka pridanému stresu). Samozrejme, vláda sa musí nejako rozhodnúť a predchádzajúca vláda sa aj rozhodla. Bolo by dobré vedieť, ktorou krajinou sa dala inšpirovať, a ktorými krajinami sa nedala inšpirovať.

25. Zavedenie dobrovoľnosti pre vstup a na obdobie pol roka i pre výstup z II. piliera dôchodkového zabezpečenia pre všetkých (predĺženie minimálnej doby sporenia z 10 na 15 rokov pre vznik nároku na dôchodok z II. piliera; za invalidov už štát nebude odvádzať príspevky do II. piliera; novelizácia zákona o starobnom dôchodkovom sporení)

Peter Gonda: Možnosť do pol roka od účinnosti zákona vystúpiť zo súkromného dôchodkového spolu s predĺžením minimálnej doby dôchodkového poistenia z 10 na 15 rokov majú motivovať k presunu významnej časti sporiteľov zo súkromného do verejného piliera. Takéto opatrenia sú viac účelové ako systémovo zamerané riešenia kľúčových problémov v dôchodkovom systéme. Obdobne ako predchádzajúca ani súčasná vláda nezvyšuje váhu dobrovoľnosti. Alibisticky však vnáša dočasú dobrovoľnosť, ktorej cieľom je prispievateľmi posilniť verejný priebežný pilier dôchodkového systému, aby financovali jeho deficit. Vytvára ilúziu, že táto štátom ovládaná finančná pyramídová hra im zabezpečí vyššie dôchodky, ako by si našetrili sami. Vláda návrhmi v dôchodkoch vnáša do systému neistotu, nedôveru v súkromné sporenie a zvyšuje odvodovú záťaž niektorých skupín občanov. Zároveň koncepčne nerieši systémové problémy a veľkú finančnú záťaž zadlženého priebežného systému v SP, ktorá sa po vyčerpaní zdrojov z privatizácie v roku 2009 začne prehlbovať na úroveň niekoľkých desiatok miliárd korún ročne.

Juraj Lazový: Zavedenie dobrovoľnosti pre vstup nových poistencov predstavuje zásadnú zmenu systému. Výsledkom je de facto zrušenie povinného dvojpilierového systému v dlhodobom horizonte, čo bol jeden zo strategických cieľov pôvodnej dôchodkovej reformy. Predĺženie minimálnej doby sporenia na 15 rokov považujem za zmenu na hranici ústavnosti. Naproti tomu polročné otvorenie II. piliera sa mi javí ako rozumný krok. Celkovo ide o opatrenie, kde riešenie krátkodobých problémov je na úkor dlhodobého cieľa.

Róbert Kičina: Nebezpečná hra o dôchodky, plná zavádzajúcich informácií. Krátkozraká snaha súčasnej vlády o vyriešenie aktuálnych problémov Sociálnej poisťovne bez ohľadu na to, aké dôsledky to prinesie o 30-40 rokov.

Luboš Vagač: Dobrovoľný vstup/výstup je akceptovateľný. Predĺženie minimálnej doby sporenia zásadne mení podmienky pre časť starších sporiteľov, ktorí vstupovali za iných pravidiel. Neodvádzanie príspevkov za invalidov je diskriminačné.

Radoslav Procházka: Absencia prechodných ustanovení vo vzťahu k predĺženiu povinnej doby sporenia v druhom pilieri a de facto vylúčenie invalidov zo sporivého piliera činí novelu v týchto častiach protiústavnou.

Anonymný komentár*: Problém vidím minimálne v zmene limitu, ktorý sa týka zmeny minimálnej doby sporenia.

Juraj Nemec: Problém retroaktivity.

OZ Viediecky parlament: Zmena pravidiel počas hry.

Richard Ďurana: Vláda mala umožniť výstup z druhého piliera tým, ktorí by preukázali, že do druhého piliera vstúpili pod nátlakom alebo na základe lživých informácií. Očakávam, že Ústavný súd SR rozhodne, že predĺženie lehoty z 10 na 15 rokov "za behu" je nezákonné.

Martin Kahanec: Opatrenie narúša stabilitu, kredibilitu, ako aj udržateľnosť dôchodkového zabezpečenia. Negatíva silne prevažujú možné pozitíva. Prípadná stabilizácia I. piliera ide na úkor II. piliera a je robená nesystémovými a neudržateľnými opatreniami (napr. aj odpustením penále).

Tomáš Dudáš: Z celého návrhu vlády cítiť snahu čo najviac oslabiť druhý dôchodkový systém. Vláda sa snaží znevýhodňovať postavenie druhého piliera, pričom sa snaží prilákať ľudí naspäť do prvého piliera. Problémom však je, že podľa viacerých dostupných analýz je prvý pilier dlhodobo neudržateľný.

Milan Velecký: Zbytočné a rizikové opatrenie. Druhý pilier dlhodobo rieši vážny problém v dôchodkovom zabezpečení. Treba ho skôr posilňovať (aj za cenu momentálnych problémov).

Ludvík Posolda: Účelové, krátkozraké opatrenie, pričom zase - jeho škodlivosť nespočíva ani tak vo fakte samom, ale jeho ideovom základe, namiesto zásadných systémových riešení sa hľadajú "marketingové".

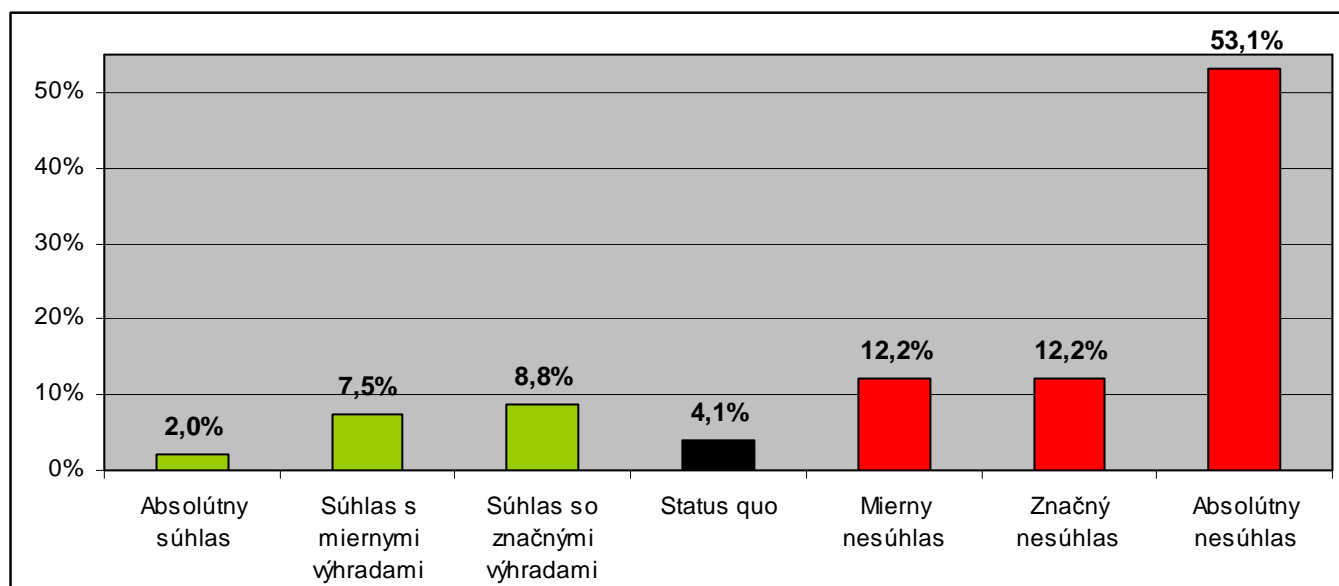
Jozef Orgonáš: Stupídne opatrenie, vláda nevie "kam z konopí".

Peter Pažitný: Tomu, kto toto vymyslel a zaviedol, je každý argument márný.

Igor Daniš: Otvorenie systému vytvára pole na demokratickú diskusiu. Predchádzajúca vláda pretlačila systém hrubou silou, bez mandátu vo voľbách a bez diskusie. Výhody pre súkromný sektor sú enormné, takže slobodná odborná (nie politická či kvázi odborná) diskusia v médiách je na hranici mrazu.

Jaroslav Vokoun: Je to dobré opatrenie, lebo dáva možnosť výberu v čase, keď ľudia majú vyváženejšie informácie v porovnaní s obdobím, keď sa rozbiehala penzijná reforma.

26. Zákaz zisku pre zdravotné poisťovne (povinnosť použiť kladný hospodársky výsledok z verejného zdravotného poistenia na úhradu zdravotnej starostlivosti; zníženie hornej hranice výdavkov zdravotných poisťovní na svoju prevádzku zo 4% na 3,5% z vybratého poistného; novela zákona o zdravotných poisťovniach)

* Respondent si neželal byť menovaný.

Tomáš Dudáš: Ide o jeden z najškodlivejších krokov súčasnej vládnej koalície. Ak súkromné zdravotné poisťovne stratia motiváciu zisku, nič ich nebude tlačiť k tomu, aby zlepšovali nimi poskytované služby. Vláda ich nemohla zoštatniť, tak im aspoň sťažila podmienky ich fungovania.

Richard Ďurana: Zákazom zisku zdravotných poisťovní sa odstránila hlavná hybná sila čo najefektívnejšie uspokojovať potreby pacientov, inovovať, a investovať kapitál nevyhnutný pre zvyšovanie produktivity v odvetví. O dôvodoch, prečo zisk do zdravotníctva nielenže patrí, ale pre zvýšenie efektivity, kvality, inovácií, nových služieb a prísunu investícií je esenciálny, píšeme v našej publikácii Zdravý zisk (INESS, 2007). Zákazom zisku utrpia v konečnom dôsledku tí, ktorým má podľa vládnej koalície pomôcť - pacienti. Ak chce vláda obmedziť ziskovosť poisťovní, existujú aj iné mechanizmy. Najlepšou kontrolou je konkurencia a voľný vstup do odvetvia, ktorý zabezpečí, že čo i len trochu "nadpriemerný" zisk pritiahne ďalších konkurentov, ktorí cenu, a tým aj zisk, stlačia dole.

Róbert Kičina: Zisk = motivácia byť efektívny. Zákaz zisku = motivácia ako vytvorený zisk nevykázať, tzn. vznikajú nové transakčné náklady, ktoré nepomôžu nikomu.

OZ Vidiacky parlament: Zásah, ktorý zase zvrátil smerovanie k efektívnemu systému. Zisk je zaslúžený, lebo sa dosahuje rastom príjmov a znižovaním nákladov. Rast príjmov pri rovnakom poistnom sa zvyšuje rastúcim počtom klientov, teda lepšími službami. Znižovanie nákladov sa orientuje na hospodárnosť, nie na obmedzovanie služieb, ktoré by znižovalo počet klientov.

Miroslav Siváček: Súkromné zdravotné poisťovne sa začali pekne rozbiehať. Prišlo k prvej diferenciacii služieb, úspore nákladov a tlaku na kvalitu a efektivitu poskytovanej zdravotnej starostlivosti. Navyše, podmienky na rok 2008 ponúkané poskytovateľom zdravotnej starostlivosti súkromnými poisťovňami boli lepšie ako u štátnych poisťovní. Z brucha (v tom lepšom prípade) vyťahnuté kritériá na uzatváranie zmlúv s nemocnicami a selektívny prístup, ktorý predviedla Všeobecná zdravotná poisťovňa je len malou ukážkou, ako by vyzeralo financovanie zdravotníctva v prípade jednej zdravotnej poisťovne.

Juraj Nemec: Toto opatrenie považujem za narušenie základných princípov fungovania EÚ – štát priamo vstúpil do fungovania súkromného sektora, čím porušil komunitárne právo.

Juraj Lazový: Opatrenie je na hranici ústavnosti. S veľkou pravdepodobnosťou prinesie daňovým poplatníkom škody spôsobené prehrami na medzinárodných arbitrážach. Navyše podľa môjho názoru nezvýši kvalitu ani objem zdrojov v zdravotníctve.

Peter Pažitný: Zákon je zrejme protiústavný (nerešpektuje súkromné vlastníctvo), retroaktívny a určite nie je vykonateľný.

Ludvík Posolda: Veľmi zlé a nebezpečné riešenie. Ako fakt samotný nezlepší situáciu v zdravotníctve a ako jeho ideový základ má črty vytvárania "vnútorného nepriateľa", čo je charakteristické pre diktátorské režimy.

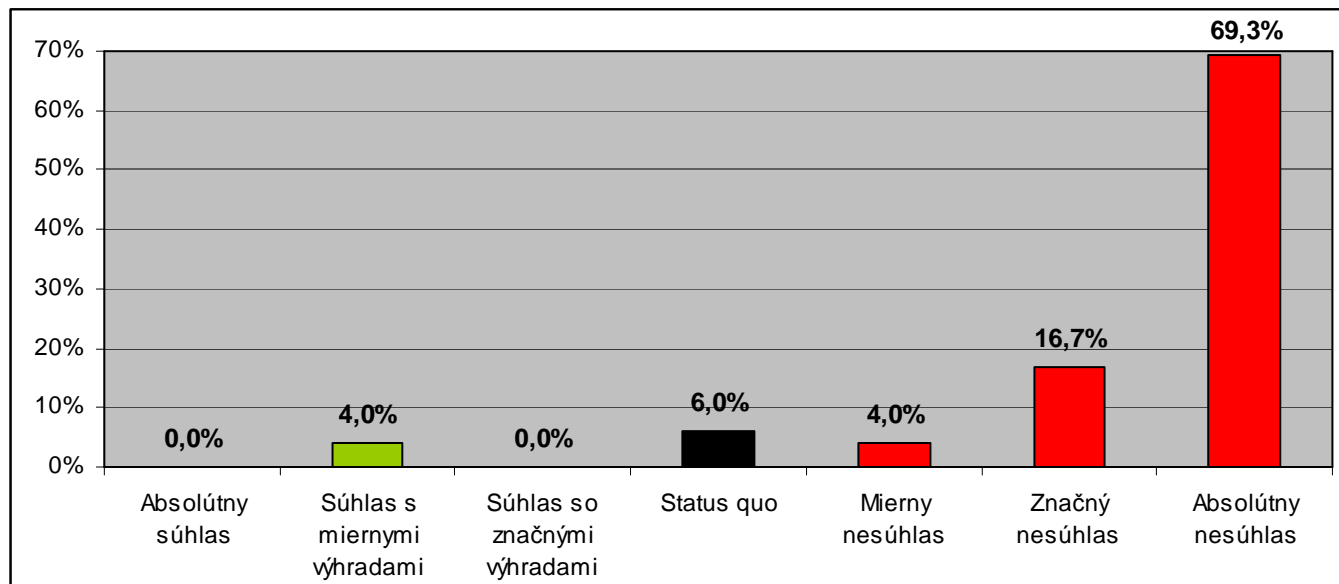
Jozef Orgonáš: Kam až vláda chce vo svojich reglementačných chůtkach zájsť? Môže sa na Slovensku vôbec podnikáť?

Martin Kahanec: First best je dotiahnuť reformu zdravotníctva. Toto opatrenie je nesystémové a znižuje kredibilitu SR v očiach investorov.

Milan Velecký: S obmedzovaním prevádzkových nákladov takto administratívne, bez analýzy reálneho zhodnotenia potrieb, nesúhlasím. S obmedzovaním použitia zisku súhlasím, ale len zatiaľ. Podľa mňa treba urobiť skutočnú reformu financovania verejného zdravotníctva (aspoň obdobu dôchodkovej reformy M. Dzurindu). A potom by v akomsi I. pilieri verejného zdravotného poistenia nemali miesto obchodné spoločnosti, a naopak - vytvoril by sa priestor pre súťaž v novom - II. pilieri. Nikomu (zodpovednému) nenapadlo zmeniť povedzme Sociálnu poisťovňu na a.s. a žiadať od nej zisk. Kto by bol ďalší? Súdy, polícia, daňové úrady?

Jaroslav Vokoun: Ak máte ohnisko zápalu v tele a lekári vás idú ako poistenca niektorej zdravotnej poisťovne objednať o 3 mesiace, tak okrem vašej choroby vidíte, že chorý je aj zdravotný systém. Zdravotné poisťovne počas doby ich existencie prišli s malou pridanou hodnotou, preto je čas na zmenu.

27. Umožnenie začať stavať určité úseky diaľnic aj na ešte neodkúpených, resp. nevyvlastnených súkromných pozemkoch aj bez súhlasu vlastníka (zákon o jednorazových mimoriadnych opatreniach v príprave niektorých stavieb diaľnic a ciest pre motorové vozidlá)

Radoslav Procházka: Vyššiu mieru opovážlivosti a neúcty k tým najzákladnejším pilierom slobodnej spoločnosti zákonodarcia ešte v tomto volebnom období nepredviedol.

Richard Ďurana: Vlastnícke práva sú základným pilierom trhovej ekonomiky, preto považujem zákon uľahčujúci vyvlastňovanie za útok na podstatu trhového hospodárstva. Štát si takto na úkor vlastníckych práv jeho občanov posilňuje svoju pozíciu pri presadzovaní svojich záujmov. Demokracia nemôže fungovať bez ochrany vlastníckych práv. Štyria vlci a jeden zajac nemôžu hlasovať, čo bude na večeru.

Milan Velecký: Cesta do pekla býva vydláždená dobrými úmyslami. Sami jeho tvorcovia vedeli, že zákon je v rozpore s Ústavou SR, ale veria, že ho stihnú využiť, kým Ústavný súd SR pozastaví jeho účinnosť. Vláda mi pripadá ako bezdomovec, ktorý sa v supermarkete rýchlo napcháva jedlom, lebo vie, že nemá peniaze na jeho kúpu a skôr či neskôr ho strážna služba vyhodí. Toho bezdomovca chápem a odpúšťam mu (ale neospravedlňujem jeho konanie, kraďnúť sa nemá ani vtedy, keď to človek naozaj potrebuje). Ale vláda kraďnúť a podvádzať naozaj nemá za potreby.

OZ Vidiecky parlament: Problém sa dá riešiť aj premyslenejšími metódami, ako je hrubé násilie zo strany štátu. Opatrenie je v rozpore so všeobecne deklarovaným princípom práva na vlastníctvo. Riziko vysokých nákladov po prípadných prehrách na súdoch. Je to riešenie, na ktorom zarobia právnicki, nie vlastníci.

Róbert Kičina: Ide o bezprecedentný zásah do vlastníckych práv. Prečo štát neponúkne radšej trojnásobok trhovej ceny? Radšej ide na hranu zákona a myslím, že keď sa poškodení obrátia na Európsky súdny dvor, tak spory vyhrajú a štát na to ešte nakoniec doplatí.

Igor Rintel: Princíp zrušenia ochrany súkromného vlastníctva.

Peter Gonda: Vytvorené podmienky pre uľahčenie vyvlastňovania súkromného majetku umožňujú jednoduchšie hrubo zasahovať do vlastníckeho práva a osobnej slobody ľudí na Slovensku. V spoločnosti, kde je rešpektované právo vlastníka, by akékoľvek vyvlastňovanie malo byť neprijateľné.

Tomáš Dudáš: Ďalšie z veľmi škodlivých opatrení súčasnej vlády. Tento krok je (nielen) podľa môjho názoru v rozpore s Ústavou SR a výrazne narušuje právo na súkromný majetok.

Adrián Ďurček: Pošliapanie základných práv občanov SR.

Martin Kahanec: Kde aparát štátnej moci zlyháva, prichádza so silou. Ohrozenie vlastníckych práv.

Jozef Orgonáš: Komunistická tragédia.

Igor Hurčík: Som zvedavý na Ústavný súd SR, prípadne na Štrasburg.

Peter Pažitný: Protiústavné! Protiústavné! Protiústavné! Ešteže premiér aj prezident sú docentami práv...

Luboš Vagač: Verejný záujem, ktorý zadefinuje vláda, bude povýšený nad súkromné vlastníctvo. Protiústavné opatrenie.

Miroslav Siváček: Túžba presadzovať tzv. štátne záujmy voči občanovi je večná a presadzuje sa pomerne ľahko, pretože zdanlivo nedotknutých je vždy väčšina. Nebezpečné je, že nikto nepozná, kde končia hranice tohto snaženia.

Pavol Žilinčík: Dodatky k čínskej ústave z roku 1982 a rokov 1999 a 2004 výrazne posilňujú súkromné práva vlastníkov, vrátane práva na náhradu za obmedzenie tohto práva. Slovenské zákony idú presne opačným smerom, a po tomto zákone je možné, že ochrana vlastníkov v Číne je na vyššej úrovni ako ochrana vlastníkov na Slovensku. Nie som si istý, či tu ide o neprimerané uprednostňovanie verejného záujmu. Verejným záujmom nie je dostávať diaľnice vo vládou určenom termíne, ale dostávať ich spôsobom, ktorý zabezpečí vyváženú ochranu práv a záujmov občanov. Skôr si myslím, že k tomuto drastickému okliešteniu práv ľudí došlo len v záujme jedného zväzáckym spôsobom stanoveného politického rozhodnutia. Nie vo verejnom záujme.

Juraj Lazový: Ide o klasickú dilemu právo jednotlivca vs. verejný záujem. Opatrenie vnímam ako síce pragmatické riešenie, ale pravdepodobne protiústavné. Privítal by som, keby na problém existovalo akceptovateľnejšie riešenie (diaľnice sa predsa stavali a stavajú aj v iných krajinách, často v oveľa väčšom rozsahu. Ako sú tam riešené problémy s odkupovaním pozemkov?).

Ludvík Posolda: Diaľnice sú vysoko potrebné, ale nebezpečenstvo zneužitia takéhoto zákona je mimoriadne vysoké.

Martin Hošták: Jedná sa o nebezpečný precedens.

Juraj Nemec: Obdobné zákony existujú, riziko zneužitia je ale obrovské.

Dušan Mitický: Mám pocit, že je to protiústavné. Treba bojovať proti špekulantom, nie proti občanom.

Jaroslav Vokoun: S vlastníkom sa treba dohodnúť. Alebo treba povedať, že smolu majú tí, ktorí vlastnia pozemky stojace v ceste infraštruktúrnych stavieb.

Dušan Zachar

*koordinátor projektu HESO
INEKO*

Informácie o projekte HESO a výsledky od 2q2000 nájdete na: <http://www.ineko.sk/static/heso>